

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 35 (2114) 1990 RUGPJŪTIS-AUGUST 28

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

Bendras tikslas - bendros pastangos

Šiandien, kai Lietuva stojo į paskutinį laisvės kovos etapą, gerai žinomas posakis "vienybėje galybė" yra ypač aktualus visiems, kurie save tebelaiiko lietuviais: ir tiems, kurie gyvena pavergtoje tėvynėje, ir tiems, kurie dešimtmečius kenčia išeivio-tremtinio dalią.

VISUS mus stebina staigi tautinio atgimimo banga, Lietuvoje iškilusi prieš porą metų ir davusi nuostabių rezultatų. 1990 m. kovo 11 d. juos apvainikavo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktas. Tai buvo ne koks nors politinis perversmas ar revoliucija, o staigus ir vieningas visos tautos pasiryžimas būti laisva. Tas ryžtingas apsisprendimas padarė stebuklus, kuriuos aiškina mėsiai ateities istorikai gal prirašys aibę knygų. Dabartinę Lietuvos padėtį suvokti ar spėlioti jos ateitį, apsiribojant tik tais atsitiktiniais faktais arba subjektyviomis informacijomis, neįmanoma. Būtų naivu manyti, kad dabartinėje Lietuvoje yra ideali vienybė. Ilgi okupacijos dešimtmečiai mūsų tautos dvasioje paliko gilių neigiamų bruožų, kuriuos galės išdildyti tik tai laikas. Tačiau tautos būdą, jos savimone ir jos pasiryžimą lemia ne atskiri individai arba jų grupės, o absoliuti tautos dauguma, kuri tėvynėje dar yra vieninga. Čia glūdi galutinė pergalė atkaklioje kovoje už mūsų tautos ir tėvynės laisvę.

OAR MES, išeiviai, esame vieningi? Daugelis į šį klausimą tikriausiai atsakytų neigiamai. Būti vieningiems, kai esame išsiblaškę po visą pasaulį, gyvename įvairiose kitataučių terpėse, ekonominiame gyvenimo faktoriui dažnai skirdami didžiausią dėmesį, aišku, yra nelengva. Tačiau, jeigu mūsų tautinė sąmonė dar gyva ir protas bei jausmai dar neatmetė bendratautinių idealų ir siekių, tas fizinis atitrūkimas nuo tautos kamieno, toji tariama izoliacija išeivijoje nėra rimta priežastis būti pasyviems arba nevieningiems. Išeivijos organizacijos, lietuviškos parapijos, politinė ir kultūrinė veikla, išeivijos spauda ir, pagaliau, tiesioginiai ryšiai su Lietuva yra tos priemonės, kurios padeda jungtis bendram darbui laisvos Lietuvos ir mūsų pačių išlikimo vardan. Niekas negali atimti mūsų pažiūrų ir įsitikinimų. Nors būtume asmeniniai prieštai, tačiau jeigu yra viena idėja, svarbesnė nei asmeninės nuotaikos, ji privalo mus visus tvirtai jungti darbui ir veikimui, kad taptų realybe. Tokia idėja yra Lietuvos laisvė. Tačiau paskirai siekti bendros idėjos yra per mažas. Savo nuomone ir veikimo būdus reikia derinti su kitais, siekiančiais to paties tikslo. Nesugebėjimas arba neoras būti savikritiškais ir ieškoti kompromisų yra dvasinio skurdo, kultūros stokos bruožai. Abejingumas, neveiklumas ir savo asmeninių interesų bei ambicijų kėlimas aukščiau bendratautinių idealų ir tėvynės, ir išeivijoje šiandien neretai gali būti tolygus moralinei Lietuvos išdavystei. Deja, yra nemažai tokių, kurių veiklumas yra tik taktinė demonstratyvūs. Jie "laisvina" Lietuvą tik žodžiais ir savo poza, o ne konkrečiais darbais. Šiandien pats laikas rimtai susimąstyti, kokį pėdsaką paliksime Lietuvos istorijoje. Kaip mūsų dabartinė veikla atspindės tautos istorijoje, — labai daug priklausys nuo mūsų vienybės ir pasiaukojimo Lietuvos laisvės siekiui bei darbams.

Vytautas Skuodis

KANADOS (VYKIAI)

Karo laivyno problemos

Paskutinieji įvykiai Persijos įlankoje Kanadai atskleidė lig šiol užmirštas ar bent ilgai nutylėtas jos karo laivyno problemas. Kanadiečiai jau buvo įpratę Jungtinių Tautų taikos tarnybon įjungti savo karių dalinius. Šį kartą pasaulį sukrėtė Irako karingojo prez. Saddamo Husseino staigus Kuwaito užėmimas, atnešęs pavojų Saudi Arabijai ir Vakarų valstybėms tiekiamai naftai. Jungtinių Tautų saugumo taryba vieningai pasmerkė Irako veiksmus. JAV su kitomis šalimis pradėjo organizuoti pagalbą Saudi Arabijai, telkti karo laivus Persijos įlankoje. Ministeris pirm. B. Mulrony pranešė, kad Persijos įlankon bus nusiųsti ir du Kanados karo laivyno naikintojai "Athabaskan" ir "Terra Nova" su juos aptarnaujančiu pagalbinio laivu "Protecteur". Paskutinį kartą Kanados laivai į karinius veiksmus buvo įjungti 1953 m. pasibaigusiam Korėjos kare.

II D. karo metais Kanada turėjo didelį karo laivyną, daug modernių naikintųjų tiekimo laivų apsaugai. Dabar staiga paaiškėjo, kad jos laivynas tėra dvidešimt gerokai senstėjusių naikintųjų, trys dizeliniai povandeniniai laivai ir trys pagalbiniai laivai. Tarnybai Persijos įlankoje paskirtas naikintojas "Terra Nova" yra statytas 1959 m., atnaujinti

tas 1984 m. Naikintojas "Athabaskan", dar neturėjęs išsamaus atnaujinimo, statytas 1972 m. Pagalbinis laivas "Protecteur" buvo pastatytas 1969 m. Tad beveik tragiškai nuskambėjo kitas pranešimas, kad Kanados karo laivai Persijos įlankon tegalės atplaukti tik praėjus mėnesiui laiko. Mat poros savičių reikės su moderninti jų apginklavimui, ypač apsaugai nuo Irako aviacijos prancūziškų "Mirage" naikintuvų modernių raketų. Atrodo, jie ten teatplauks rugsėjo viduryje. Spaudoje dabar pasigirsdą spėliojimų, kad Kanados karo laivams turėtų teks pasilikti prie Persijos įlankos esančioje Omano įlankoje. Ten jų ir aštuoneto šimtų jūrininkų įgulos negalės pasiekti Irako aviacija ir raketos.

Naują problemą Kanadai gali atnešti dabartinė įtampa su Iraku. Ji liečia Kanadoje gyvenančius irakiečius bei kitus musulmonus. Irako ambasada Otavoje jau džiaugiasi, kad keliolika šimtų Kanadoje įsikūrusių irakiečių, iraniečių ir pakistaniečių nori savanoriais įsijungti prez. Saddamo Husseino kariuomenėn. Jie yra pasiryžę ginti Iraką nuo JAV ir kitų šalių karinių smūgių, užmiršdami, kad politinė įtampa atnešė pats prez. Saddamas Husseinas, okupuoją statytas 1959 m., atnaujin-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Sibiriniai tremimai Lietuvoje buvo paminėti 1990 m. birželio 14 d. drauge su Devintinių švente Vilniuje. Nuotraukoje — būriai jaunimo ir kitų maldininkų pamaldų metu Katedros aikštėje

Nuotr. J. Grikenio

Susikaupe ir vieningi

A. LEMBERGAS

Europos lietuviškųjų studijų savaitės darbai ir nuotaikos

V. Europos lietuviai turi susikūrę gražią tradiciją: kasmet vasarą suvažiuoja pabūvoti drauge visą savaitę, kurios pagrindinį turinį sudaro "lietuviškosios studijos". Vyksta ir kitokie renginiai, kurie susitikimą įvairiai praturtina ir įprasmina.

Rengėjai ir svečiai

37-ji Europos lietuviškųjų studijų savaitė įvyko Einsiedelne, Šveicarijoje, 1990 m. rugpjūčio 5-12 dienomis. Ją aplankė per 150 asmenų iš kelių kraštų. Savaitę jau susilaukė dėsimo ir Lietuvoje, kaip matyti iš to, kad šiemet, panašiai kaip ir pernai Gotlande, paskaitininkų ir programos atlikėjų daugumą sudarė dalyviai, atvykę iš tėvynės.

Šią savaitę surengė negausūs Šveicarijos lietuviai. Pagrindinę darbo našta pakėlė p. Irena Kaestli, dr. A. Kušlys, dr. V. Dargužas. Jiems talkino kiti. Lėšas parūpino Lietuvių fondas, Šveicarijos ir V. Vokietijos įstaigos, mecenatai ir patys dalyviai, prisidėję palyginti nemažą registracijos mokestį (100 šveic. frankų). Tokiu būdu buvo galima išlaikyti svečius iš tėvynės ir išnuomoti patogias Šveicarijos jaunimo ir švietimo centro patalpas Einsiedelne.

Iš Lietuvos atvyko Aukščiausios tarybos pirmininkas V. Landsbergis, jo pavaduotojas K. Motieka, deputatė L. Andriekienė, rašytojas M. Martinaitis, Vilniaus un-to praeorietorius R. Pavilionis, VU bibliotekos direktoriaus pavaduotojas A. Čaplikas, Vilniaus Pedagoginio instituto rektorius S. Razma ir kt. Taip pat dalyvavo Lietuvos diplomatinės tarnybos atstovas S. Lozoraitis, PLB pirm. dr. V. Bieliauskas, JAV LB pirm. dr. A. Razma, VLIKo atstovas T. Blintras, ALTos atstovas inž. E. Bartkus ir kt. Savaitės darbus stebėjo šveicarų laikraščių, Laisvosios Europos, Romos ir Vatikano radijų liet. laidų korespondentai.

Sveiki, atvykę

Savaitę pradėjo dr. Dargužas. Šveicarijos LB pirm. N. Prielaidas pasidžiaugė pernai Gotlande užsimezgusiu bendradarbiavimu, kuris teikia savaitės pilnutinę prasmę, ir palinkėjo sėkmingai skinti kelius Lietuvai į demokratišką kraštų šeimą besijungiančioje Europoje. Dr. Dargužas vo-

kiškai pasveikino šveicarų svečius, kurie savo ruožtu pagarbiai pasveikino prof. V. Landsbergį ir išreiškė didelį palankumą Lietuvos bylai. Einsiedelno benediktinų vienuolyno abatas ta proga pažymėjo, kad Vakarai jaučia sąžinės priekaištus dėl savo laikysenos Lietuvos atžvilgiu. Susirinkusius dar sveikino: Lietuvių fondo vardu M. Lenkauskienė, JAV LB, VLIKo ir ALTos atstovai.

Paskaitų derlius

Besikeičiančio laiko sąlygų veikiamos ELSS-tės išlaikė savo pirmąjį pobūdį, nes tuo tebesirūpina jų pradininkų "kietasis branduolys", nesistengiantis ir save patraukti viešumos dėmesį, bet tvirtai įsijaučiamas ten, kur reikia jo talikos ir patirties. Programos pagrindą sudaro mokslo ir kultūros veiklų paskaitos, kurios visiškai pateisina studijų savaitės pavadinimą. Jas sieja nusistovėjęsi bendra svarstymų kryptis — Lietuva tėvynėje ir pasaulyje.

Išklausyta ir bent iš dalies apsvaistyta 11 paskaitų. Iš jų 7-nias skaitė atvykusieji iš Lietuvos ir 4-ias užsienio lietuviai. Visos buvo kruopščiai parengtos. Visos kokių nors požiūriu lietė šiandieninius Lietuvos reikalus, o kai kurios išties tik juos. Persipynę filosofijos, literatūros, istorijos ir politikos klausimai susiliejo į darnią visumą, kuri žadino klausytojų dėmesį, plėtė jų akiratį ir skatino drauge gilintis bei pamąstyti. Čia tik trumpai suminėsiu paskaitas ir jų temas ta tvarka, kokia jos sekė.

Tautos rūpesčiai

Svarstymus pradėjo kun. dr. Jonas Juraitis, ilgametis šveicarų dvasininkų ir mokytojų auklėtojas. Savo temą "Tapatybė — tikėjimas — tauta" jis plėtojo krikščioniškosios filosofijos šviesoje, keldamas būtinybę įdiegti atkuriamos nepriklausomos Lietuvos gyvenime naują ir gilesnį tikėjimo samprotį. Tai daug išmanantis ir patrauklus paskaitininkas, kurio pajėgumą turėtų išnaudoti kur kas platesni mūsų visuomenės sluoksniai.

Prof. Vytautas Landsbergis apžvelgė Lietuvos padėtį nuo šių metų pavasario. Jis nušvietė dramatišką ir grėsmingą įvykių eigą ir tai, kas laukia ir kam turime būti pasirengę. Didžioji valstybė, kurioje vyksta jos nepageidaujamas Lietuvos

nepriklausomybės atkūrimo darbas, iki šiol negalėjo panaudoti atviro smurto, bet jo grėsmė tebėra labai reali.

Dabartinis Lietuvos prezidentas yra labai ramus kalbėtojas, tačiau jo mąstymas giliai skrodžia tikrovę ir blykčioja tikrais minties žaibais. Vienas pavyzdys: Sovietų Sąjunga, laikydama Lietuvą savo dalimi, elgiasi tarsi nepilnaprotis, kuris, užkliuvęs akmenėliu, muša savo koją. Turėti pralaidžias valstybės sienas — šiandien viena būtiniausių sąlygų Lietuvai išsilaikyti.

Prof. dr. Vytautas Bieliauskas savo paskaita "Sustoje laikrodžiai pajudėjo: praeitis, dabartis, ateitis Lietuvos ir išeivijoje" savaip pratęsė tautos egzistencijos klausimą svarstymą gyvenamojo laiko pokyčių prasme. Būtų labai gaila, jei daugybė jo įžvalgų ir reikšmingų minčių nustelbtų vienas radikalus, bet tikrai ginėtinas pasiūlymas: jau dabar sustabdyti VLIKo veiklą.

Aukščiausios tarybos užsienio reikalų komisijos narė Laima L. Andriekienė apžvelgė dabartinis Lietuvos ūkio reikalus ir įvairius ekonomikos reformos planus, dėl kurių esmės ir etapų nuomonės skiriasi.

Nesilpninti vienybės

AT pirmininko pavaduotojas Kazimieras Motieka nagrinėjo Kovo 11-sios aktus ir jų padarinius, moralinio reikšmę. Tai buvo labai dalykiška teisininko paskaita. Jis griežtai kritikavo savarankiškos LKP politiką dėl to, kad ji neatsisakė siekti išlaikyti Lietuvą Sov. Sąjungos sudėtyje, bet tai nutyli, slėpdamasi už Lietuvos ūkio savarankiškumo, suverenumo, netgi nepriklausomybės šūkių. Jis kritiškai išnagrinėjo ir grupės šviesuolių "Kreipimasi į Lietuvos žmones", klausdamas, kam tai pasitarnauja. Prof. R. Pavilionis, vienas iš atsišaukusių pasirašiusių, teisingai rašė, teigdamas, jog esą daug kelių į nepriklausomybę. Rašto autoriai, pasak jo, išreiškė susirūpinimą dėl kylančių pavojų jaunai demokratijai. Daugelis jam nepritarė. Savaitės dalyviai vėliau pasirašė pareiškimą, raginantį visus Lietuvos žmones saugoti vienybę ir nesilpninti demokratiškai išrinktos ir apgulties sąlygomis veikiančios Respublikos vadovybės. Tą pareiškimą savaitės uždaryme perskaitė prof. V. Bieliauskas. (Nukelta į 2 psl.)

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Mirė arkivyskupas
Liudvikas Povilonis

Velionis staiga mirė rugpjūčio 9 d. Kaune, baigdamas 80-sius metus. Palaidotas rugpjūčio 13 d. Marijampolėje Šv. Mykolo arkangelo prokatedros šventoriuje. Buvo pašarvotas Kauno arkikatedroje, kur atlaikytos gedulinės Mišios. Vėliau perkeltas į Marijampolės Šv. Mykolo arkangelo prokatedrą. Kaip rašo Lietuvos spauda, su arkivyskupu atėjo atsiveikinti tūkstančiai žmonių. Prie kapo atsisveikinimo žodį tarė Vilkaviškio vyskupas apaštalinis administratorius vysk. Juozapas Žemaitis ir kiti dvasininkai. Laidotuvėse dalyvavo daug Lietuvos vyskupų, kunigų, kitų religijų ir visuomeninių organizacijų atstovai.

Liudvikas Povilonis gimė 1910 m. rugpjūčio 25 d. Šilagalio kaime, Šimonių valsčiuje, Panevėžio apskrityje. Mokėsi Marijampolės mokytojų seminarijoje ir nuo 1930 metų studijavo teologiją bei kanonų teisę Vytauto Didžiojo universitete, baigdamas jį bažnytinės teisės licenciatu laipsniu. Kunigu buvo įšventintas 1934 m. Mokytojav Marijampolės marijonų gimnazijoje ir redagavo žurnalą "Šaltinėli", sumaniai įtraukdamas į spaudos darbą jaunuosius. Dirbo sielovadoje Vilniuje ir kitose vietovėse.

Būdamas klebonu Klaipėdoje, kun. L. Povilonis 1957-60 m. pastatydino didžiulę ir meniškai vertingą Taikos Karalienės šventovę. Nors buvo gavęs statybai leidimą, jam buvo iškelta byla už "neteisetą" statybinės medžiagos įsigijimą. 1962 m. Vilniuje buvo nuteistas 8 metus kalėti. Iš kalėjimo paleistas 1966 m. ir paskirtas Nekalto Prasidėjimo šventovės Vilniuje vikaru, vėliau klebonu.

1969 m. buvo konsekrutuotas vyskupu ir paskirtas Telšių vyskupu pagalbininku. 1973 m. buvo perkeltas į Kauną ir tapo Kauno arkivyskupijos ir

A.a. arkiv. LIUDVIKAS POVILONIS

Vilkaviškio vyskupijos apaštalinio administratoriaus vysk. J. Labuko pagalbininku su paveldėjimo teise. Pastarajam mirus, 1979 m. perėmė jo pareigas. Tais pačiais metais buvo išrinktas ir Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku. Šias pareigas ėjo iki 1988 m. Arkivyskupu pakeltas 1989 metais.

"Europos savaitė Lietuvoje"

Laisvalaikio organizavimo susivienijimo "Centras" atstovo Gintauto Babravičiaus pranešimu, perduoto LIC, rugpjūčio 23 d. Lietuvos respublikos žmonės garsiai pasibeldė į vis dar jiems uždarytus Europos vartus. Lietuvos-Lenkijos pasieny, 1 km atstumu, netoli Lazdijų įvyko Lietuvos Sąjūdžio surengta akcija "Europos kelias". Dalyvavo 50,000 žmonių.

Rugpjūčio 22 d. keli šimtai žmonių taikiai perėjo pasienio kontrolės postą ir susitiko su mitingo dalyviais Lenkijos pusėje. Simbolinė akcijos prasmė — atkreipti pasaulio visuomenės bei valdžios dėmesį į Stalino-Hitlerio pakto pasekmes, kurios iki šiol nėra panaikintos.

Lietuvos pusėje buvo atliktos Mišios. Vėliau iki paryčių vyko liaudiškos ir "rock" muzikos koncertas, surengtas Laisvalaikio organizavimo susivienijimo "Centro". Pasienio akciją Lietuvos Sąjūdis pratęs "Europos savaitė Lietuvoje" renginiais iki rugpjūčio 30 d. Programoje — dviratininkų stovykla Merkinėje, šokių ir dainų vakaronė Vilniuje, visuomenės ir politikų diskusijos Molėtųse tema: "Iš totalitarizmo į demokratiją". Lietuva taikiai beldžiasi į Europos sieną. Kada jau ištiks Berlyno sienos likimas, — klausia lietuviai.

Tankai sutrukdė lietuvių planą

Taip rašė "The Globe and Mail" rugpjūčio 24 d. laidoje. Į Lietuvos-Lenkijos pasienį buvo pasiųsti ginkluoti KGB kareiviai ir tankai, kad rugpjūčio 23 d. lietuviai demonstratyviai negalėtų peržengti sienos minint 51-sias Stalino-Hitlerio pakto metines. Vykdanant susitarimą Stalinas pagrobė Baltijos respublikas.

Lietuvos aktyvistai, pasak laikraščio, tikėjosi vienai dienai iš sovietų paimiti sienos kontrolę ir parodyti pasauliui, kad Lietuva yra atvira likusiai Europai. Demonstracijoje dalyvavė apie 30,000 lietuvių permerktų lietuviai.

Sovietų kareiviai su tankais ir šunimis neleido lietuviams rugpjūčio 23 d. peržengti sienos ir pasveikinti kitoje pusėje susirinkusius lenkus. Tačiau (Nukelta į 6-tą psl.)

Šiame numeryje:

Bendras tikslas — bendros pastangos

Lietuvą laisvinti reikia konkrečiais darbais

Susikaupe ir vieningi

Europos lietuviškųjų studijų savaitės darbai ir nuotaikos

Nauji mokslo metai naujoje Lietuvoje

Lietuvos vyskupų žodis pradedant naujuosius mokslo metus

Klaidinantis pokalbis prancūzų spaudoje

Klaidinga informacija priskiriama lankytojui iš Lietuvos

Visos Tėvynės kančia miestelyje

Mauručiai ir jų Skausmo kaimelis

Tautos kančios paveikslas

Garsieji viduramžių dailininkų Pietos paveikslo ir Lietuva

Mano jaunystės metai Tadžikijoje

Tremtinio jaunulio pergyvenimai vidurinėje Azijoje

Maironio poezija vertimuose

Alfredo Franzkaičio vertimas į vokiečių kalbą

Stratfordo festivalio veiklai

A. Nako pastabos apie septynis veikalus

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$26, pusmetinė – \$14, rėmėjo – \$35, garbės – \$45 (Amerikoje – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
 Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
 Subscriptions: regular \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
 US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
 CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Susikaupę ir vieningi

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kompartijos siekiai

Apie Vilniaus universiteto biblioteką, jos praeitį, šiuo diene būklę ir išeivių galimybes jai padėti kalbėjo jos direktoriaus pavaduotojas Algirdas Čaplikas. Po šios paskaitos buvo duotas žodis LKP veikėjui Justui V. Paleckui atsakyti į priekaištus, iškilusius ryšium su teis. K. Motiekos paskaita. Gavęs dieną pasirošti, jis plačiai išdėstė dabartines lietuvių komunistų partijos problemas ir pakartojto pernai Gotlande pasirašytą pareiškimą, kad Lietuva nepriklausomos valstybės atkūrimas yra aukščiausias visų lietuvių tikslas. Jis pripažino, kad savarankiškoji LKP nepakankamai apsisvalė ir daugelis ja nepasitiki, tačiau užtikrino, kad Lietuvos reikalus ji stato aukščiausiai partijos ir ryžtasi darbuotis Lietuvoje, Europoje ir pasaulio gerovei. Kalbėtojas turi dovaną aiškiai ir įtaigiai reikšti mintis, todėl jo paskaita, nors ir nenumatyta iš anksto, buvo išklaudyta su dideliu dėmesiu. Pažymėjimo vertas vienas jo pareiškimas: lengva atsiprašyti, net atgailauti, tačiau sunku tai paversti veiksmais.

Literatūra ir politika

Dr. Kęstutis Girnius, dabartinis L. Europos radio lietuviškojo skyriaus vedėjas, kuris pats pranešinėjo apie savaitės darbą, savo paskaitoje "Tradicija ir dorovė" išdėstė šiuolaikinės filosofijos požiūrius ir problemų sprendimo rūšis.

Lituanistas Vincas Natkevičius, Frankfurto un-to dėstytojas, aptarė Antano Miškinio poeziją, ypač tą, kurią jis parašė perėjęs Sibiro kancijų kelią.

Filosofas Rolandas Pavilionis, Vilniaus un-to prorektorius, kalbėjo apie "Lietuvos sapną ir realybę". Temperamentingas kalbėtojas pažėrė daug minčių, kurios verčia susimąstyti esamoje padėtyje, bet ne visuomet iš karto laimi klausytojų pritarimą. Tai jis ir pats pajuto polemikos įkarštyje, nes sakė laukias "supratimo stebuklo". Išryškines šiuolaikinių svajotojų (idealistų) ir naudos išeikotojų (pragmatikų) požiūrius, jis pasisakė už jų nuolatinį dialogą ir viltingai vertino lietuviškojo liberalizmo užuomazgos galimybes.

Giliai išmąstytomis ir vaizdingomis mintimis apie šiuolaikinę mūsų literatūrą naujo tautos atgimimo akivaizdoje pasidalijo rašytojas Marcelijus Martinaitis. Jis kalbėjo apie prasidėjusį lietuviškosios rašijos susivienijimą, kuriame susitinka Vakarų pasaulis, Sibiro tremtis ir namų dvasia. Tai tarsi trys pasakos broliai, tik rašytojas perspėjo neieškoti, kuris jų tasai "trečiasis". Paskaita jau pažadėta "Į laisvę" žurnalui, todėl bus prienama platesniam skaitytojų skaičiui.

Per psakaitas ir diskusijas trys moderatoriai — dr. K. Čeginskas, dr. A. Kušlys ir dr. J. Norkaitis — prižiūrėjo, kad klausytojai per daug nenutoltų nuo svarstomų dalykų ir nepasiduotų ginčo aistrai, kuri nuolat tyko, kai tik užkliūvama už politikos. Ir tokių akimirkų, žinoma, buvo. Regis, kad moderatoriams pavyko sėkmingai išvairuoti su taktu ir išsaugoti savaitės būdingą orumą ir nuomonių laisvę.

Kiti renginiai

Pagal nusistovėjusį savaitės paprotį, penktadienio vakaras skirtas Tėvynės valandėlei, kuriai būdinga gilaus susikaukimo nuotaika. Tokia ji buvo ir šį kartą. Įžangos žodį tarė dr. K. Čeginskas. Pagrindiniai kalbėtojai buvo prof. V. Landsbergis, min. S. Lozoraitis ir dr. V. Bieliauskas. Meno dalį inėš aktorė D. Mackialienė iš JAV, davusi poezijos recitalį su Brazdžionio, Maironio, Ant. Baranauko ir Just. Marcinkevičiaus eilėmis. Solistė Sigutė Trimakaitė iš Vilniaus padainavo liaudies dainų, kompozitorių J. Gruodžio ir B. Kutiavičiaus kūrinių. Jas abi padėjo pianistė, taip pat vilnietė, Audronė Kisieliūtė. Savo kūrybą skaitė Marcelijus Martinaitis.

Kiekvieną rytą erdvioje namų koplyčioje vyko pamaldos, kurioms vadovavo kun. dr. Juraitytis, suprantama laiko kalbą skelbęs Dievo žodį. Jam talkino kapucinas kun. dr. K. Gulbinas ir kun. prof. T. Ereminas. Iškilmingas šv. Mišias už Lietuvą prie gausiai viso pasaulio maldininkų lankomo Dievo Motinos paveikslų Einiedelno katedroje aukėjo vietos benediktinų abatas, pasakęs šiai progai pritaikytą pamokslą. Savaitės dalyviai dviem grupėm aplankė vie nuolyną ir jo įžymią biblioteką.

Viena diena buvo skiriama išskylai autobusais ir laivu po Lozanos apylinkes. Savo atskirus posėdžius turėjo PLB veikėjai, moterys (vad. dr. A. Gaškenė), pedagogai (vad. VPI rektorius prof. S. Razma), ateitininkai ir LF bičiuliai. Veikė Šveicarijoje gyvenančių dailininkų prof. Stanulio ir J. Katičiūtės tapybos darbų paroda. Liaudies meno parodą surengė E. Lucienė.

37-sios ELSS-tės darbus per uždarymą gražiai įvertino AT pirm. prof. V. Landsbergis, prof. V. Bieliauskas, Anglijos lietuvių veteranas veikėjas P. Varkala, T. Blinstrubas ir kt. Visi reiškė dėkingumą savaitės rengėjams, kuriuos Vilniaus un-to prorektorius apdovanojo suvenyrais. Dr. Dargužis buvo suteiktas Vilniaus universiteto patrono vardas ir diplomai.

Nutarta kitais metais 38-ą ELSS-tą rengti Vokietijoje. Jos rengimu rūpintis pavesta Alinai Grinienei, dr. K. Girniui ir dr. K. Ivinskiui.

A+A

ALFONSUI GELDUČIUI

mirus,

žmoną EMILIJA, dukras – DIANA su šeima, AUDRA ir RITA bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučia –

A. V. Karauskai

E. J. Benečiai

A. A. Juciai

Lietuvos vyskupai prie Vilniaus arkikatedros, kur 1990 m. birželio 14 d. koncelebravo Mišias Devintinių šventėje ir atliko pakartotinį Lietuvos pasilaukimo aktą švenč. Jėzaus Širdžiai. Toje iškilmėje buvo paminėtos ir sibirinių tremimų metinės. Nuotraukoje iš kairės: Telšių vyskupas A. VAIČIUS, Vilniaus vyskupas J. ZEMAITIS, Vilniaus arkivyskupas J. STEPONAVIČIUS, Kauno arkiv. kardinolas V. SLADKEVIČIUS, Panevėžio vyskupas J. PREIKŠAS, Kauno vysk. pagalbininkas V. MICHELEVIČIUS, Kaišiadorių vyskupas J. MATULAITIS. Nuotr. J. Grikenio

Nauji mokslo metai naujoje Lietuvoje

Ganytojinis Lietuvos vyskupų žodis pradedant naujuosius mokslo metus

MIELI LIETUVOS ŽMONĖS!

Respublikos švietimo įstatigose netrukus prasidės naujieji mokslo metai. Tai pirmieji nauji mokslo metai atsikūrusioje nepriklausomoje, demokratinėje Lietuvoje.

Brangūs Tėvai! Išėjus dešimtmečius jūsų vaikams prievarta buvo brukamas ateizmas, stengiamasi iš jų proto ir širdies išrauti tikėjimą Dievu, atgamtinę realybę. Nors formaliai buvo pripažįstama tėvams teisė auklėti savo vaikus pagal savo įsitikinimus, tačiau faktiškai ši teisė įvairiais būdais buvo ribojama ir net grubiai pažeidžiama. Taip pat dalis tėvų negalėjo šia teise pasinaudoti, nes patiems labai stigo gilesnio savo tikėjimo pažinimo.

Šiandien mūsų tautos tautinis ir dvasinis prisikėlimas reikalauja esminio pasikeitimo. Naujoji Respublikos vadovybė jau yra pasiryžusi bendradarbiauti su Bažnyčia, rūpintis vaikų ir jaunimo mokymu bei auklėjimu. Ilgametė žmonijos patirtis liudija neginčijamą krikščioniškosios pasaulėžiūros ir moralės poveikį tautų ir atskirų žmonių gyvenimui, ugdati juos dorais, garbingais žmonėmis, tauriais, ištikimais savo valstybės piliečiais. Todėl mes, jūsų ganytojai, siekiame, kad nuo ateinančių mokslo metų, atsivėlgiant į tėvų ir pačių moksleivių pageidavimą, Respublikos mokyimo įstaigose būtų įvestas reguliarus tikybės mokymas. Šia proga primename jūsų, brangūs tėvai, pareigą auklėti savo vaikus katalikiškoje dvasioje ir pasirūpinti, kad jie uoliai lankytų tikybės pamokas. Tikinčiųjų tėvų vaikams jos yra privalomos. Nemanykite, kad jūsų vaikai jau viską žino, jei jie yra priėję pirmos išpažinties ir šv. Komunijos, priėmę Sutvirtinimo sakramentą. Tai tik krikščioniškojo gyvenimo pradžia, pamatai ant kurių reikia statyti visą dvasinio gyvenimo rūmą. Nejaugi paliksime šį rūmą neužbaigtą statyti, kad jį griautų ir naikintų visokie priešingi vėjai.

Kristus savo apaštalams kalbėjo: "Leiskite mažutėliams ateiti pas mane ir netrukdykite, nes tokių yra Dievo karalystė" (Mt 10,14). Tais pačiais žodžiais šiandieną Bažnyčia kreipiasi į jus, brangūs tėvai, ir visus tuos, kuriems patiktas jaunosios kartos auklėjimas.

Vaikystė, jaunystė – žmogaus gyvenimo pavasaris. O pavasaris – tai sėjos metas. Ką pasėjame, tą ir pajauame. Kiekvienas žemdirbys žino, kad pavėluota, nerūpestinga sėja nežada gausaus derliaus. Ko išmokstame, į ką įprantame vaikystėje, jaunystėje, tuo galime remtis visą gyvenimą.

Išganytojas kartą pasakėjo apie neįsimintą žmogų, kuris savo namus pasistatė ant smėlio. Priminę ir kitą – išsimintą žmogų, savo namus pasistatiusį ant uolos. Prasiėjęs liūtimis, potvyniams, neišmintingojo namas sugriuvo. O namas, pastatytas ant uolos,

atlaikė ir vėjus, ir bangų daužymą.

Brangus jaunime! Statyk savo ateities rūmą ne ant smėlio, bet ant Uolos – Kristaus. Jo pavyzdys, jo pamokymai, jo nuolatinė parama tiems, kurie Juo pasitiki, padės ištverti visus išbandymus. Todėl stenkis vis labiau pažinti Kristų ir karščiau jį pamilti.

Kreipiamės ir į jus, brangūs moksleiviai, kurie augate religijai abejingose, gal net priešiškoje nusistatę šeimose. Jūsų tėveliai galbūt neturėjo galimybės giliau susipažinti su religija, katalikų tikėjimu. Ateistinės propagandos įtakoje apie religiją susidarė neigiamą nuomonę, kurią ir jūs paveldėjote. Dabar jums atsirado galimybė dalyvauti tikybės pamokose ir susidaryti teisingą nuomonę apie neįkainojamą tikėjimo vertybę. Todėl kviečiame jus dalyvauti tikybės pamokose, paklausti, ką apie ją kalba tie žmonės, kurie religiją gerai pažįsta, brangina, ją gyvena.

Ilgus metus buvo teigiama, kad mokslas ir religija nesuderinami, kad rimtas mokslininkas būtinai turi būti ateistas. Tačiau statistika rodo, kad dauguma žymiausių mokslininkų yra giliai, nuoširdžiai tikintys. Ne vieną iš jų rimtos studijos atvedė prie Dievo. Garsusis švedų botanikas Karolis Linėjus (Karl Linne) savo veikale "Gamtos sistema" rašė: "Visur, augalų, gyvulių ir žvairgždžių karalystėje yra pėdsakai amžinojo, visagalio, išmintingo ir mylinčio Dievo. Pilnas nustebimo ir pagar-

bos puolu aš prieš jį į žemės dulkes ir garbinu Jį". Tikrai gali paskatinti giliau susimąstyti šio žymaus mokslininko toks nuoširdus tikėjimo išpažinimas.

Gerbiame pedagogai! Aplinkybės taip susiklostė, kad didelė dalis jūsų kolegų buvo priversti tapti mūsų tautos dvasinio genocido vykdytojais. Tai vienas skaudžiausių puslapių mūsų tautos pedagogikos istorijoje. Patys mokytojai ir auklėtojai savo auklėtinių širdyse užslopino veržimąsi į tiesą, gėrį, išugdė abejingumą ir pakantumą melui. Šiandien nuoširdžiai kreipiamės į jus, kviesdami, kiek įmanoma, atitaistyti šią padarytą žalą. Pradedant tikybės mokymą mokyklose, reikės prityrusių pedagogų paramos. Todėl kviečiame jus, brangūs mokytojai, ateiti į talką Bažnyčiai. Pagilinę ir atnaujinę savo religines žinias, pasidalinkite jomis su savo auklėtiniais, parodykite jiems kelią ir gėrio šaltinį – Dievą.

Nuoširdžiai prašome gerbiamus mokyklų vadovus, pedagogus sudaryti galimybę savo moksleiviams susipažinti su katalikų tikėjimo pagrindais, krikščioniškosios moralės principais, kad jie galėtų sąmoningai vadovautis krikščioniška pasaulėžiūra, kurdami savo ir savo tautos ateitį.

Telaimina Dievas visas jūsų pastangas mokant ir ugdati jaunąją kartą Dievo garbei ir žmonių džiaugsmui!

Vincentas Kard. Sladkevičius, Lietuvos kardinolas ir vyskupas

A+A

ALFONSUI GELDUČIUI

į amžinybę iškeliavus,

jo žmonai EMILIJAI ir jos šeimai reiškiamo gilia užuojautą –

Macerinskų šeima

TRANSPAK

FIRMOS NAUJI PATARNAVIMAI

NAUJI IR DEVĖTI DRABUŽIAI, avalynė, būtiniai daiktai siunčiami neribotais kiekiais jūsų giminiams, draugams Lietuvoje per Pagalbos fondą. MUITO NĖRA. Amerikos ir Kanados lietuviai naujus arba dėvėtus drabužius gali atsiųsti TRANSPAK adresu per paštą arba per UPS. Mes šias siuntas persiųsim į Lietuvą. Pagalbos fondas išskirs tuos siuntinius tam, kam skirta.

VAISTAI – receptiniai ir nereceptiniai siunčiami neribotais kiekiais. MUITO NĖRA.

MESOS GAMINIAI: aukštos kokybės rūkytos dešros, skilandis, palendvica – \$84. MUITO NĖRA.

PERVEDAMI PINIGAI naudingiausiu būdu jūsų giminiams. Tvarkomi PALIKIMAI. Pigiai perkami nauji AUTOMOBILIAI.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą. Parduodame ir siunčiame video, stereo, kompiuterius, FAX, siuvimo, mezgimo mašinas ir kt. Galim siųsti su iš anksto apmokėtu muitu ir pristatymu į namus. Susitarus duodame 2-ju metų GARANTIJĄ siunčiamiems video, stereo magnetofonams ir televizoriams.

Rašydami BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ – atsakymą į savo klausimus gausite tuoj pat.

Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629

Išstaiga veikia kasdien 9 v.r.-5 v.p.p., šeštad. 9 v.r.-2 v.p.p.

1-312-436-7772

A+A

mūsų bendruomenės nariui
dr. VILIUI FIDLERIUI

tragiškai žuvus,

dukra RASA, sūnų SAULIŲ ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Kanados Lietuvių Bendruomenės
 Otavos apylinkė

A+A

MAMYTEI

iškeliavus amžinybėn,

dalinamės skausmu su dukromis – BRONE SAPIJO-NIENE, dar nuo jaunystės dienų drauge GENUTE bei ZENIU KUCHALSKIAIS.

Los Angeles, CA

Aldona ir Jonas Čingai

A+A

EvaldUI PAKALNIŠKIUI

Lietuvoje mirus,

broliui BALIUI, jo šeimai, giminėms ir artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia –

"Rambyno" valdyba ir administracinis komitetas

A+A

PRANUI NORUŠIUI

mirus,

reiškiame nuoširdžiai užuojautą jo žmonai PRANCIŠKAI ir kartu liūdime –

Bronius ir Monika Dūdos

A+A

PRANUI NORUŠIUI

mirus,

liūdinčiai žmonai PRANCIŠKAI, sūnui, dukrai ir jų šeimoms reiškiamo giliausią užuojautą –

Ona Bakšienė

Laima ir Laimutis Bakšiai

Rasa ir Mark Pruden

P A D Ė K A

A+A

ELEONORAI PRUNSKIENEI,

mirus 1990 m. liepos 18 d. Burlingtone. Mūsų mylimai žmonai, mamai ir močiutei, visatos prieglobstin staiga ir netikėtai iškeliavus, už visokeriopą paramą liūdesio valandomis nuoširdžiai dėkojame:

kun. klebonui J. Liaubai, OFM, už rožinį ir maldas koplyčioje, Mišias šventovėje ir religines apeigas prie kapo.

Už aukas Mišioms: Alderice, Astui, Agurkams, Choro-manskams, Cipariams, Daugelienei, Enskaičiams, Grajauskams, Juozaitienei, Karaškom, Keraitytei, Kišūnienei ir jos dukrai Virginijai, Mačiulaitienei, Mazulaičiams, Mikšiams, Mikšienei, Repčiams, Rudaičiui, Šimaitienei, Stepanavičiams, Urbanavičiams, Tarvydams, Vasiliauskienei.

Prel. F. Bertašius už Mišias ir užuojautą raštu, velionės krikšto dukrai Aldonai Mager, gyv. Winnipege, Man. ir Jonui Kišūnui, gyv. Red Lake, Ont.

Už gėles prie karsto – Ambler-Courtney Ltd., Blekaičiams, Gutauskams, Keegan, Leščiams, Svans, Trumpickams.

Už asmenines aukas – Karalėnams ir Leščiams. Už aukas Pagalbos Lietuvai vajui velionei prisiminti – Geležiniams, Rinkevičiams, Venckevičiams, Vitenei.

Karsto nešėjams: Venskevičiui, Repečkai, sūnui Gintautui, žentui Rodniui, vaikaičiams Petrikui ir Romučiui.

Nuoširdžiai dėkojame sol. A. V. Paulioniams už vargonavimą ir gražų giedojimą šventovėje. Už paruoštus skanius pusryčius – Birutei Stanulienai, ponioms už pyragus ir visiemis laidotuvių dalyviams.

Jūsų parodytą krikščionišką meilę visada prisiminsime –

liūdinčios vyros Antanas, dukra Danguolė, sūnūs – Gintautas ir Rymantas bei jų šeimos

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUITEMPORALE - oficialus skulptorius -
 Bank of Canada, Bank of Montreal,
 Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
 King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
 Namų telefonas 278-4529

Klaidinantis pokalbis prancūzų spaudoje

Kanados prancūzų dienraštis "Le Droit" 1990. VII.7 išspausdino straipsnį apie Lietuvą su klaidinančia informacija priskiriama lankytojui iš Lietuvos

Kanados sostinėje Otavoje 1990 m. birželio-liepos mėnesį lankėsi grupė žurnalistų iš 23 pasaulio šalių, globojama tarptautinės katalikų spaudos sąjungos. Grupėje buvo ir vienas lietuvis — Egidijus Vareikis, Lietuvos krikščionių demokratų partijos laikraščio redaktorius.

Visą grupę, viešėjusią Kanadoje 10 dienų, globojo Šv. Pauliaus universiteto socialinės komunikacijos institutas Otavoje. Pastarojo atstovas Guy Marchessault padarė pasikalbėjimą su E. Vareikiu — jau nu žurnalistu ir biologu (32 m. amžiaus) ir, remdamasis jo pareiškimais, parašė straipsnį apie Lietuvą "L'Eglise soutient le nationalisme lituanien" (K. Bendrija remia lietuvių nacionalizmą). Straipsnio pradžioje kalbama apie lietuvių kalbą ir jų religiją (beveik 90% katalikų, 10% ortodoksų).

Lietuva — Lenkijos okupuota?

Padėtis Lietuvoje, pasak E. Vareikio, esanti panaši į Lenkijos, kuri buvo okupuota Lietuva nuo 1386 m. iki 1795 m. Tai didelė klaida, atrodo, padaryta straipsnio autoriaus. Jo manymu, Lietuva buvo lenkų okupuota nuo krikšto priėmimo iki paskutinio padalinimo. Galimas dalykas, autorius naudojo lenkų šaltinius, kuriuose rašoma, kad Lietuva tapo Lenkijos dalimi nuo Liublino unijos 1569 m. Bet tai klaidinga unijos interpretacija — Lietuva savo valstybingumo neprarado ir drauge su Lenkija sudarė federacinę sandraugą.

Yra lenkų istorikų, kurie remiasi 1385 m. Kriavo sutartimi, kuria Lietuva tapusi Lenkijos dalimi. Bet ir tai yra klaidinga sutarties interpretacija, kurią atmetė net toks žymus lenkų istorikas Haleckis. Vis dėlto kitataučių spaudoje daž-

nai matyti lenkų interpretacijos įtaka, klaidinanti visuomenę — ji kalba apie praeities Lietuvą kaip Lenkijos dalį. Tai matyti ir "Le Droit" straipsnyje.

Lietuva konfederacijoje?

Kitas pareiškimas, priskiriamas E. Vareikiui, kalbėjusiam apie Lietuvos nepriklausomybę, yra šis: "Egidijus Vareikis nėra linkęs į per daug radikalių žingsnių. Pasak jo, Lietuva yra pasiruošusi gyventi konfederacijoje: arba su Sov. Sąjunga arba su kitomis Rytų šalimis, neseniai nuklonistintomis (Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija), arba su skandinavų šalimis (populiariausia galimybė lietuvių tarpe, jo manymu). Visa tai — derbų dalykas. Neuzmirština, kad Lietuva yra Sov. Sąjungos respublika, geriau besilaikanti ekonomikai, kur gyvenimo lygis aukščiausias".

Čia vėl kas nors nesuprato dalyko esmės. Kovo 11 aktas, kuriuo atstatoma Lietuvos respublika, nekalba apie jokias konfederacijas. Aktas Aukščiausioje taryboje buvo priimtas beveik vienbalsiai. Nė viena partija nepasisakė prieš. Nebuvo girdėti ligi šiol, kad kuri nors Lietuvos partija būtų pasisakiusi už konfederaciją, ypač su Sov. Sąjunga. Juk konfederacija su Sov. Sąjunga reiškia pasilikimą jos sudėtyje! Tai prieštarauja Lietuvos nepriklausomybei. Argi kr. demokratų partija yra taip nusiteikusi? Ar E. Vareikis, būdamas jos vicepirmininku, išreiškė jos nuomonę, ar įvyko koks nors nesupratimas?

Katalikybė remia nacionalizmą?

"Le Droit" straipsnio autorius kalba apie Lietuvos Katalikų Bendrijos paramą nacionalizmui ir tai pabrėžia antraštelėje. Prancūzų ir anglosaksai tas žodis galbūt skamba priimtina. Lietuviai nacionalizmas yra pertemptas tautiškas, aukštinantis tikrai savo tautą. Tai kraštutinumas, nepriimtinas nuosakiai galvosena. Lietuvos K. Bendrija, kitaip tariant, katalikybė, iš seno yra suaugusi su tauta — su ja kenčia, su ja džiaugiasi, su ja liūdi, su ja drauge kovoja. Tai yra ne nacionalizmas, o gilus patriotizmas, tėvynės meilė, didžioji dorybė, besireiškianti įvairiais pavidalais.

Laikraščio bendradarbio paklaustas apie K. Bendrijos vaidmenį Lietuvos gyvenime, E. Vareikis paaiškino, kad kovoje už nepriklausomybę pastaroju metu stipriai reikšėsi tikinčiųjų sluoksniai — lietuviai katalikai, lenkai katalikai ir rusai ortodoksai.

Tai atsakymas, kuriam reikia didesnio tikslumo. Juk "Jedinstvos" eilėse netrūksta nei lenkų katalikų, nei rusų ortodoksų. Tai per stambus apibendrinimas.

Baigdamas savo pokalbį, E. Vareikis pareiškė, esą pagelaujama iš K. Bendrijos tiesiogiai nedalyvauti politinėje veikloje. "Su ja esame geri draugai, bet skirtingi". Religijinis gyvenimas Lietuvoje esąs stiprus. Katalikų Bendrija Lietuvoje esanti labai populiari. Tautos ateitis esanti pozityvi — grįžimas atgal nesą įmanomas.

Prie straipsnio pridėta didelė E. Vareikio nuotrauka — per visą puslapį, iliustruojanti pokalbį. Šis žurnalistinis pasikalbėjimas būtų vertinga informacija apie Lietuvą, jeigu nebūtų nesukalbėjimo kai kuriais klausimais. G.

Sibirinių tremimų minėjimas Lietuvoje prie Mauručių geležinkelio stoties, iš kurios buvo tremiami tautiečiai į Sibirą. Siaubo dienoms atminti pastatytas koplytstulpis

RAŠO IŠ LIETUVOS

Visos Tėvynės kančia miestelyje

Nuo Skausmo kalnelio į pamaldas šventovėje ir geležinkelio stotį, iš kurios tautiečiai buvo gabenami Sibiro tremtin

BIRUTĖ JONELIENĖ

Dundėjo, dundėjo vagonai, Net bėgiai plieniniai vaito. Paliko neiškeptą duoną Ir nebaigtą vagą artojai.

Raudėjo, raudėjo lietuviai — Ir mažos ir didelės stotys Lydėjo į nežinią niūrią, Į slibino ryklę besotė.

Mauručiai — mažytė stotelė, Lydėjusi brolius į tremtį. Sustokim prie bėgių plieninių Jų skausmui, kančioms nusilenkti.

Mauručiai — mano tėviškė. Iš šitos nedidelės geležinkelio stoties 1949 m. pavasarį į Sibiro tolius gyvulinuose vagonuose iškeliavo mano seneliai — Elzbieta ir Jonas Vyšniauskai bei jų duklė Onutė — mano motina.

Į šitą stotelę aš parvažiauvau 1958 m. vėly rudenį ir pirmą kartą savo vaikiškom kojom pajutau tėvynės žemę. Tada man buvo penkeri metai. Nesvetingai sutiko mus tėvynė, ta pasakų žemė, tik sapnuose sapnuota... Pernai, minint Gedulo ir

vilties dieną, prie Mauručių geležinkelio stoties Prienu rajono tremtinių sąjungos rūpesčių buvo pastatytas koplytstulpis gyvų ir mirusių tremtinių pagerbimui. Šiomet (1990) birželio 14-oji buvo panaši į džiaugsmo šventę. Atrodė net šventvagiška, kad tokia gedulingą dieną švyti visų veidai. Bet paskui supratau, kad taip ir turėjo būti — ši diena pirmą kartą minima laisvoje tėvynėje. Nugalejo iš juodo Gedulo pražydusi Viltis, išsipildė ilgus dešimtmecius puoselėti troškimai sulaukti laisvės.

Iškilmės prasidėjo 11 v.r. Skausmo kalnelyje, kur ilsisi palaidoti šių kraštų partizanai. Veiverių parapijos klebonas Kazimieras Skučas kelias gražias žodžiais paminėjo tuos, kurie savo krauju girdė Lietuvos žemę, kad mes gyventume laisvi.

Sugiedotas Tautos himnas, dedamos gėlės — padėka už jų šventą auką. Po to — šv. Mišios Veiverių bažnyčioje. Šiomet ši diena sutapo su Devintinėmis.

Iškilmingos pamaldos, Devintinių procesija po miestelį. Prie buvusios šaulių salės, mokyklos, ligoninės skambėjo maldos žodžiai.

Šią dieną aiškiai pajutau — Veiverių parapija prisikėlė. Žmonių — marios. Net ir tie, kurie anksčiau gyvenimo skausmą skandindavo tik taurėlėje, atėjo į bažnyčią.

Žmonių veiduose — tvirtas pasiryžimas apginti tai, ką iškovojoje. Apie tai nuo imperinio kumščio ir nuo savų išdavikų. Iškentėsim visas

kančias, ne tik benzino stygių. Kas tas benzinas! Parodėme visam pasauliui — nebaisi blokada! Trylika klebono Skučo sukvietusių (ir daugelis jo paties padarytų) karietų su nenumaldomais žirgais po pamaldų pasuko Mauručių link — ten, kur geležinkelio stotis, ne vienam tremtiniui keliantį skausmingus prisiminimus. Kas netilpo į karietas — pėstiėjo, kas turėjo kokį lašą benzino susitapęs — autovežimiu keliavo. Plentu pirmyn ir atgal zujo kariški sunkvežimiai, kuriuose — akmeniniai desantininkų veidai. Savo buvimu jie priminė — okupacija dar nesibaigė, mes dar čia.

Ačiū Dievui, jie neišitraukė savo kastuvėlių, bet turbūt dar kartą pagalvojo: kokia rasė tie lietuviai — ir lėtai smaugiami nenusimena, ir Sibiro ledynuose šaldomi nesusalo, lagerių pragarus praėjo, bet nepalūžo.

Prie Mauručių koplytstulpio kalbų buvo mažai. Skambėjo graudi tremtinės Dalytės Raslavičienės daina ir jaudinančios posmai, kankliavo ir dainavo garsieji Skriaudžių kanklininkai.

Tiems, kurie nesugrįžo, Veiverių apylinkės viršaitis Pranas Lenčiauskas skelbia tylos minutę. Ratu aplink koplytstulpį sustoję žmonės sustingsta tyloje, širdyse nusilenkdami didžiai mūsų tėvynės kančiai.

O paskui ant geležinkelio bėgių gula vasaros gėlių žiedai. Ant jų pačių bėgių, ant kurių prieš 50 metų krito tremtinių ašaros...

Jono Vengrio memuarai

MANO KELIAS

TURINYS: Gimtinė, vaikystė, išpučiai iš lankytų mokyklų, darbas Lietuvoje. Kelionė į Vakarų 1944, išvietintieji, emigracija, darbas JAV, pastangos šeimai gauti vizas išvykti į JAV.

270 psl., kaina su persiuntimu 12 dol. G a u n a m a : J. Vengris, P. O. Box 104, Osterville, MA 02655, USA

Jeigu norite balsuoti

Ontario provincijos rinkimuose

jūsų pavardė privalo būti NAUJAME RINKĖJŲ SARAŠE arba RINKĖJŲ PAŽYMĖJIME

Jeigu jūs negavote šios "Form 301", jūsų pavardė neįtraukta į NAUJĄ SARAŠĄ. Nelaikite! — Skambinkite tuoj pat! Jūs privalote gauti RINKĖJŲ PAŽYMĖJIMĄ.

Kad gautumėte rinkėjų pažymėjimą, skambinkite dabar.

Toronto mieste 321-1444
Už Toronto ribų 1-800-668-2727

Kaimo vietovių rinkėjai dar gali būti įtraukti į sarašą, bet jeigu jūs norite gauti RINKIMŲ PAŽYMĖJIMĄ, skambinkite dėl informacijos. Paskutinė diena: 1990 m. rugsėjo 6, ketvirtadienis — 8 v. v.

Jeigu jūs turite draugą arba giminių, kurie nemoka skaityti, prašome jiems pasakyti apie šį pranešimą.

RECORD OF NAME FOR INCLUSION IN THE POLLING LIST OF ELECTORS FOR THE PENDING PROVINCIAL ELECTION

301

USE CAPITAL LETTERS ECRIVER EN MAJUSCULES

FAMILY NAME OF ELECTOR (JŪSŲ PAVARDĖ)

GIVEN NAMES, INITIALS (JŪSŲ VARDAS)

ADDRESS (JŪSŲ GATVĖS ADRESAS)

IR MIESTAS (PAŠTO KODAS)

POSTAL CODE (PAŠTO KODAS)

RECORDED BY NOMS RELEVÉS PAR

2 Surašinėtojų

Parasai

DATE

ELECTIONAL DISTRICT (JŪSŲ RINKIMINĖ APYGARDA)

Ar jūs turite teisę balsuoti?

Tie asmenys, kurie rinkimų dieną —

- Bus 18 metų amžiaus ar vyresni.
- Bus Kanados piliečiai.
- Bus išgyvenę Ontario provincijoje 6 mėnesius —

Turės teisę balsuoti, jeigu jų pavardės bus NAUJAME RINKĖJŲ SARAŠE toje rinkiminėje apygardoje, kur jie gyvena arba RINKĖJŲ PAŽYMĖJIME, kuri išdavė surašinėtojai.

Elections Ontario

A non-partisan Agency of the Legislative Assembly

KEEPING YOU INFORMED

LIETUVOJE KGB GAUDO RAUDONOSIOS ARMIJOS DEZERTYRUS. SUIMTIEJI DINGSTA. Tokia antraštė prancūzų žurnalas "Actuel" 1990 m. gegužės mėnesį išspausdino platų reportažą iš Vilniaus su šiomis nuotraukomis. Viršuje — namelis iš lentų ir kartono, kuriame badauja STASE STANIAUSKAITĖ-DANKSIENĖ (Dauksienė, RED.), protestuojanti prieš jos sūnaus šaukimą sovietinėm kariuomenėn. Prie namelio — karstas. Prancūzų žurnalistui ji pareiškė: "Rusai nužudė mano motiną, mano tėvą. Dabar jie atsiuntė raštą mano sūnui — šaukimą į Raudonąją armiją. Argi aš galečiau jaustis motina, jeigu leisčiau sūnui ten vykti? Mano sūnus slapstosi, nes KGB gaudo gatvėse. Kai pagauna, uždeda antrankius, įstumia autovežimį, ir mes jų nematom ilgus mėnesius. Nežinome net kur jie laikomi. Kai kurie niekad negrįžta". Pvz. Algis Sablėvičius pabėgo iš savo dalinio Maskvoje 1989 m. ir atsirado Vilniuje. Čia ji sugavo, kankino, teisė ir nubaudė. Dabar jis laikomas kariniame kalėjime. Nesitikima, kad išliks gyvas. Nuo 1985 m. iki šiol sovietinėje kariuomenėje žuvo 181 lietuvis: vieni buvo nukankinti, kiti nusizūdė, treči sušaudyti, ketvirti mirė nuo negydomų ligų. Nuotraukoje — STASE DAUKSIENĖ: atvaizdai ant sienų — sovietinėje kariuomenėje žuvusių Lietuvos jaunuolių. Žemutinėje nuotraukoje lietuviškai parašyta: "A. A. VALDAS MACIJAUSKAS, nužudytas Sovietinės Armijos privertinės tarnybos metu SSSR armijoje. Kalvarijoje — Marijampolėje (iš Kalvarijos)"

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79, Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės

Angelę Šalvaitę, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patars. Darbo tel. (705) 429-2121, namų tel. (705) 429-6428.

"Labdaros" fondo-Lietuvių slaugos namų komiteto - ATSIŠAUKIMAS

MIELI TAUTIEČIAI,

Liepos 31 d. "TŽ" nr. 31-32 straipsnely "Išsėtas pažadas" rašyta apie Ontario sveikatos ministerijos 60 lovų paskyrimas projektuojamiems Lietuvių slaugos namams. Džiaugiamės šiuo laimejimu, bet darbą reikia tęsti toliau.

"Labdara" per penkerius metus išmokojo \$110,000 advokatams, patarėjams (konsultantams), architektui už žemės sklypo zonos pakeitimą, pradinis eskizus-brėžinius, sutartį su būsimą priežiūros bendrove ir pagaliau pasiūlymo paruošimą sveikatos ministerijai.

Šalia finansinių išlaidų, daugelis įstaigų, organizacijų ir asmenų prisidėjo prie sėkmės savo įtakingu žodžiu ir laiškais; už tai komitetas visiems nuoširdžiai dėkoja: **valdžios pareigūnams ir parlamentarams:** premjerui David Peterson, sveikatos ministerei E. Caplan, jos padėjėjui David Fleet, transporto ministeriui Bill Wrye, Tony Ruprecht, Karl Morin Strom, darbo ministerio padėjėjui Mike Dietrich, gamtos apsaugos ministeriui Jim Bradley; **miesto tarybos nariams:** Chris Korwin Kuczynski, Derwyn Shea, Tony O'Donnoghue, Bill Boychuck, Tom Jakobek; **parapijoms:** katalikų: Priskelimo Toronto, Lietuvos kankinių Mississaugoje, Angelių karalienės St. Catharines ir protestantų - Išganytojo Liuteronų Toronto; kredito kooperatyvams: "Paramos" ir Priskelimo parapijai; **fondams:** Kanados lietuvių fondų; **penšininkų klubui:** "Vilnius Manor" rūmų vadovybei; **Kanados Lietuvių Bendruomenės (KLB) apylinkėms:** Toronto, Rodney, Sudbury, Thunder Bay, London, St. Catharines, Sault Ste. Marie, Oakville, Wasaga Beach, Windsor, Hamilton; **lietuvių socialinių reikalų tarnybai:** už surinktus pareiškimus gyvenimui Slaugos namuose: 79 iš Vilniaus rūmų ir 22 laiškus iš provincijos; **pavieniams asmenims:** už pasirašytas korteles - 1,329 premjerui D. Peterson ir 1,355 sveikatos ministerei E. Caplan.

Atskirai dėkojame aukotojams, kurie iki šiol sunėdė \$175,000. Sveikatos ministerija prisidės dalinai (apie 50%) prie Slaugos namų išlaidų padengimo, kai namai bus užbaigti ir gyventojų užpildyti. Bet iki to laiko, mes patys - lietuviškos organizacijos ir pavieniai asmenys - turėsime sutelkti reikalingas lėšas architektui-inžinieriams už projekto paruošimą ir statybos vykdytojų už namų pastatymą.

Šiuo laiku lietuviška visuomenė yra ypatingai apunkinta įvairių kitų projektų, kuriuos žinoma, reikia remti. Tačiau Slaugos namų projektas yra taip pat būtinas, nes mūsų po karo atvykę 20-30 metų jaunuliai jau pasiekė 60-70 metų amžių, nekaltai apie vyresnius, sulaukusius 80 ir 90 metų. Daugeliui slaugos priežiūra yra būtina jau šiandien.

Kalbant bendromis sąvokomis apie senatvę, kyla klausimas, kokia bus mano senatvė? Tai susirūpinimą keliantis klausimas artėjantiems į senatvę, o taip pat ir jų šeimoms bei draugams. "... Kaip bus, jei aš susirgsiu... negalėsiu savęs prižiūrėti... kas prižiūrės mane? Kur aš einu? ...

Sunkiai dirbė jaunystėje, statę, kūrę visuomenės labui, vyresnieji yra nusipelnę ramios ir saugios senatvės. Jei jiems reikia specialios priežiūros, tai ją turi gauti įprastoj lietuviškoj aplinkoj. Dabar išmėtyti vargsta po visą miestą svetimųjų rankose. Negi tik tiek mūsų senieji nusipelnę? Galime ir norime daugiau pagelbėti, turėdami visas prieinamas galimybes. Žinome, turėsime prisidėti, suprasdami, kad kartu nuveiksime daugiau negu kiekvienas atskirai!

J. V. Šimkus,
Slaugos namų komiteto pirmininkas

Slaugos namų komisijos pirm. J. V. Šimkus (kairėje), E. Pamataitis, Lietuvių namų pirm. R. Strimaitis, dr. R. Zabičiauskas, sveikatos ministerei Elinor Caplan, darbo ministeris Garry Phillips, V. Kulnys, Toronto lietuvių pensininkų klubo pirm. H. Stepaitis, David Fleet, MPP, High Park-Swansea, V. Lukas ir J. Norkus Villa Colombo senelių prieglaudos sodelyje 60-ties lovų pažado proga š.m. liepos 24 d.

Pagalbos Lietuvai vajeaus aukos

\$5000 - Pavilijonas "Vilnius";
\$2000 - P. E. Vaitkūnai; \$1000 - P. Kudreikis, J. Paršeliūnas, A. Puidas, J. Kirvaitis, N. P.; \$500 - H. Butkevicius, V. Staškevičius, A. Kocenas, E. V. Andriulionis - 50 m. vedybinės sukakties proga, K. Dubauskas, P. Šukys, A. A. Paškevičiai; \$300 - J. Zulus; \$250 - A. S. Žaldokai, J. Kuras, G. Tetmajeris, V. B. Palilionis; \$200 - A. Jurkus, A. Daniliauskas, V. Gudaitis, O. A. Trečiokai; \$150 - K. C. Šimkus; \$110 - J. Butkus.

\$100 - V. Paulionis, V. Petruškevičienė, A. Niuneva, R. R. Otto, S. Krasauskas, O. A. Dumčiai, B. Kerulis, J. Aklys, M. Mikelėnas-McLoughlin, J. Delmontas, V. Poškus, M. Razmas, J. Gorys, M. Putrimas, S. Gaidauskas, O. J. Dirmanai, S. Putrimas, A. Zalagėnas, V. Bružas, P. E. Lapinskas, V. Marcinkevičius, J. Vaičiulionis, A. Genys.

\$50 - J. P. Lowson, A. Petryla, N. Nevulis, A. Vingevičienė, A. Vaičius, E. Keburis, R. Marcinkevičius, V. Lietuvninkas, O. Čerškutė-Spidell a.a. P. Kranauskienės atminimui; \$40 - L. R. Kunnapuu; \$25 - B. Marcinkevičius; \$20 - A. Sakalas.

\$3550 - Eliziejus ir Ksaveros Šlekių 50 m. vedybinės sukakties proga; aukojų \$2000 - E. K. Šleikių; \$1000 - A. R. Šleikių; \$100 - B. V. Neverauskai, J. Kisielių; \$50 - V. O. Braziai, M. A. Garkūnai, dr. A. A. Josiukai, Z. P. Sakačiai, V. Matulaitis, Z. B. Ščepanavičiai, K. V. Gapučiai.

J. Lukšys atsiuntė \$2650 iš Tillsonburgo apylinkės; \$1000 - A.

Klemkienė; \$500 - H. Lukšys; \$300 - J. B. Lukšiai; \$250 - B. Lukošienė; \$100 - L. Venčius, L. B. Rutkauskai, V. L. Nemūros; \$50 - H. Kensas, L. Lukšytė-Vinnai, J. Lukšytė-Norris, R. Lukšys, S. Oleka, F. L. Gurkliai.

Aukos iš Sudburio: \$227.69 - Maironio šaulių kuopa; \$100 - K. Podėris, B. Stankus; \$20 - S. Podėrienė.

Už aukas daug pakvitavimų jau yra paruošta, prašome atvykti į Lietuvių namuose esančią KLB valdybos raštinę jų atsiimti. Sumažinsite pašto išlaidas.

Išdininkas J. Kristolaitis

\$4,500 - J. A. Sungailos (anksčiau \$500 - iš viso \$5,000); \$1,000 - P. Siugzdinis, J. Nastajus, N. A. Banellai; \$500 - O. Mitalas; \$300 - A. A. Rygeliai; \$250 - A. Mikšienė, Vl. Zemaitytis; \$100 - A. Indruklaitis, Vl. T. Bačėnas, V. Miškinis, J. A. Švilpa, St. V. Gudaitis; \$60 - J. Zabulionis; \$50 - V. Gačionis, J. J. Hogh, P. Polgrimas, G. Jonaitis, P. Jutelis, L. Kandrotas; A. A. Pilipavičiai a.a. Šalkauskienės atminimui.

\$320 - a.a. Jono Lietuvninko atminimui aukojų: \$50 - V. A. Karskai; \$40 - B. V. Palilionis; \$20 - J. K. Vegeriai, H. R. Rimkevičiai, I. Puzas, B. T. Stanuliai, A. A. Jagėlos, P. M. Puidokai, V. Baleiša, O. T. Krasauskai, V. R. Stabačinskis, R. Armolavičius, P. B. Sapliai; \$5 - S. A. Štūkys, A. Povilonis.

\$2,760 - Tillsonburg-Delhi apylinkė. Surinkta St. Beržinio. Aukojų: \$500 - L. J. Vitai, V. Zadurskis; \$300 - B. Stonkus; \$200 - V.

Vindašius, V. Galeckas; \$150 - R. K. Stonkai; \$100 - P. Pekarskas, A. Vaitkevičius, B. Gerčius, J. Astauskas, G. Rugienis, A. A. Lapėnas, A. Augustine, J. Stonkus; \$60 - J. Rimkus; \$25 - V. Treigys, K. Siutis.

Jau suaukota \$320,000.

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojame. KLB PLV komitetas

PADEKA

Gerbiamosios ir Gerbiamieji, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos vardu dėkoju jums ir visų kraštų bendruomenėms, ypatingai Kanados ir Australijos komitetams, ir lietuviams už suorganizuotą ir pravedimą vajeaus, kurio tikslas - padėti Lietuvai.

Lietuvos Respublikos atstataymas reikalauja ir reikalaus daug darbo ir lėšų. Mes tikimės, kad jūs pradėtus vajeaus bus tęsiamas su nemažesniu pasisekimu, negu ligi šiol.

Su geriausiais linkėjimais,

Vytautas Landsbergis,
Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas

Einsiedeln'e,
1990 m. rugpjūčio 11 d.

Dėl aukų nepriklausomai Lietuvai remti

Lietuvių Bendruomenės paskelbtasis vieno milijono dolerių aukų vajeaus remti nepriklausomos Lietuvos prisikėlimui yra graži mintis, kurios vykdyme dalyvauja daug lietuvių. Aukų rinkimu bei perdavimu rūpinasi Lietuvių Bendruomenės specialus komitetas, kurį sudaro energingi jauni bei vidutinio amžiaus veiklūs asmenys. Fondo tiesioginis valdytojas yra dabartinis Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis. Visi pinigų pervedimai yra daromi tik pagal jo nurodymus. Nėra abejonės, kad tai yra tikras, tiesioginis ir neatidėliotinas rėmimas dabartinės Lietuvos respublikos veiklos. Kai kiti fondai žada aukas perduoti tik visiškai laisvai Lietuvai, tai šios aukos pasiūlyta tėvynę jos sunkiausioje kovoje. Reikia tik stebėtis ir jaunimu, prisidedančiu prie šios veiklos.

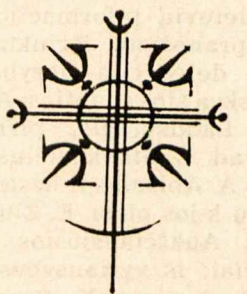
Tenka pasidžiaugti, kad jau yra padaryta graži pradžia, siekianti daugiau ketvirčio užsibrėžtos ribos - \$1,000,000. Skaičius atrodo didelis, bet dabartinė reali vertė tautai nėra jau taip gausi, nors simboliškai labai prasminga, reikalinga ir vertinama.

1918-19 metais kiekvieno vyro išėjimas ginti savo krašto laisvės savanorių buvo labai reikalingas, jų vieningos kovos prikėlė Lietuvą. Taip dabar yra reikalingos mūsų aukos, kad jomis galėtų būti paremtos kraštui visokeriopos priemonės, kovojant dėl laisvės. Mūsų aukos nėra kraujo - gyvybės aukos, bet jos gyvena ir stiprina tautos prisikėlimą į laisvę.

Gražu matyti aukas su trimis nuliais, su pora nulii, bet yra aukų, kurios atrodo buvo

tik prašančio aukų atsikratymui. Ne visi vienodai uždėdami, ne visi gauname vienodas pensijas ar turime santaupų, tat vienodų aukų nereikėtų tikėtis. Tačiau aukojantis turėtų prisiminti ir palyginti savo auką su realia preke, kokią galima nupirkti už tą pinigą, pvz. degtinės butelį (\$15-20), marškinius, batus ar ką nors geresnio. Pagalvokime pagal savo pajamas ir galimybes prisidėti tautos laisvės kovose dabar, kad mūsų aukos būtų reikšmingos ir naudingos tėvų kraštui. Pergalvoję daugelis turime sugrįžti su nauju papildomu čekių, kad būtume prisidėję ir pajutę, kad tikrai šį tą davėme, o ne tik atsikratę nuo savęs aukų rinkėjų. Nelaukė ir aukų rinkėjų, pasiųskime čekį Bendruomenės vardu.

Vieningai talkinkime Lietuvos laisvės kovose. V. M.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

The
Loughheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury, Ontario

B. V. ELECTRIC

Taisau senus ir įvedu naujus:

1. ELEKTROS INSTALIAVIMUS
2. Skalbimo mašinas ir džiovintuvus
3. Elektrines plyteles
4. Vėsinimo sistemas
5. "Intercom" sistemas
6. Centrinis dulkių siurblius ir kt. įrengimus

Skambinti Vytui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronte.

MEDELIS CONSULTING

1407 Sargee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- Pervežam palaikimus, palikimus ■ Prižiūrim kapus ■ Perduodam paramą giminėms ■ Nuperkam automobilius, elektronikos aparatus ■ Pristatom gėles ■ Per trumpiausią laiką išrūpinam išskvėtimus apsilankyti Lietuvoj. ■ Išskvėčiam giminės į Kanadą
- Parūpinam jiems draudimą ir pervežimą iš Montrealio
- "Aeroflote" patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į Stefą ar Algį Medelius, vakarais tel. 1-416-434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.,

Tel. 1-416-593-0600 Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Šiuo metu patogiausias susisiekimą su Lietuva yra SAS (Skandinavų oro linija) TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA. Deja, tiesioginių skrydžių per Kopenhagą į Vilnių dar nėra. Iš Toronto išskrendama penktadieniais ir šeštadieniais. Kelionės organizuojamos kas trečią penktadienį, pradedant liepos 13 d., atsiradus mažiausiai 5 asmenims. Registracija baigiama 4 savaites prieš išskrendant. Norintiems parūpinti apsidomimo vietą nuo 7 iki 21 dienos. Turintiems išskvėtimus - gera proga prisidėti, grįžti galėsit norimu laiku, nežiūrint kaip ilgai ten viešėtumėt. Vasaros sezonui bilieto kaina - \$1309. Besidomintieji prašomi kreiptis į ALGĮ MEDELĮ asmeniškai nurodytu telefonu. Į kitus kraštus suplanuojame keliones, taip pat parūpiname bilietus pigiausiomis kainomis.

Cover Seamed Shoulder
Cover Seamed Neck
Taped Neck for Extra Comfort
Sloped Shoulder means less bulk under the arm
Cover Seamed armhole

GERIAUSIA DOVANA

BALTICA

Visada žiūrėkite į autentišką Baltica užrašą.

Tie šviesūs ir spalvingi marškinėlių sukirpimai išreiškia visų trijų Baltijos kraštų artumą. Tradicinės formos balti 100% 10 oz. medvilniniai "T" marškinėliai su viršaus priesiuovom. Kaina: \$20 (įskaitant 8% Ontario mokesčius).
Prašome pažymėti dydį: ■ dideli (L) ■ labai dideli (XL)
Taipgi galima gauti ilgomis rankovėmis sportinių palaiddinių (sweat shirt), 14 oz. 80% medvilnės ir 20% dirbtinio vilnos pluošto (polyester).
Kaina - \$40. ■ Tikt (XL) dydžio.
Prašome pridėti \$2.50 kiekvienam pirkiniiui persiuntimo išlaidoms.
BALTICA
4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4K 2N8 • FAX: (416) 222-8199

Tik per Angliją greičiau ir taupiau

Pasinaudokite patarnavimu mūsų išplėstu ir įvairiapusiu ekonominiu bendradarbiavimu su LIETUVA.

VAISTAI - galime pasiūlyti visus naujausius vaistus, gamina mus VAKARŲ EUROPOJE.

MEDŽIAGOS - siunčiame angliškas ir kitokias medžiagas, gatausus drabužius, sportinius kostiumus, sportinius batus ir t.t., elektronines prekes.

SIUNČIAME iš Anglijos arba nuperkame Sovietų Sąjungos ir kitų kraštų gamybos automobilius:

Lada - nuo \$8,900 Samara - nuo \$10,900

PALIKIMAI pervedami į Lietuvą arba kitus kraštus, kliento pageidaujama valiuta.

Visos finansinės ir banko operacijos atliekamos aukščiausiu kursu. Specialus rublio kursas. Priimamos įvairių terminų investacijos

BALTIC STORES & CO.,

(Z. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 2592

ENCHANTE INC

IMPORTERS EXPORTERS

We specialize in 110/220 Volt Multisystems

Taisome ir turime naujų dalių Vilniuje, Lietuvoje

Panasonic

VHS

M7 & M9 220 VOLTS
VIDEO CAMERA/RECORDER

HITACHI

VHS

110/220 Volt Multisystems

\$79.99
Dvikasetinis magnetofonas ir SW MW FM radijas

2938 DUNDAS ST. W. (Į VAKARUS NUO KEELE GATVĖS)

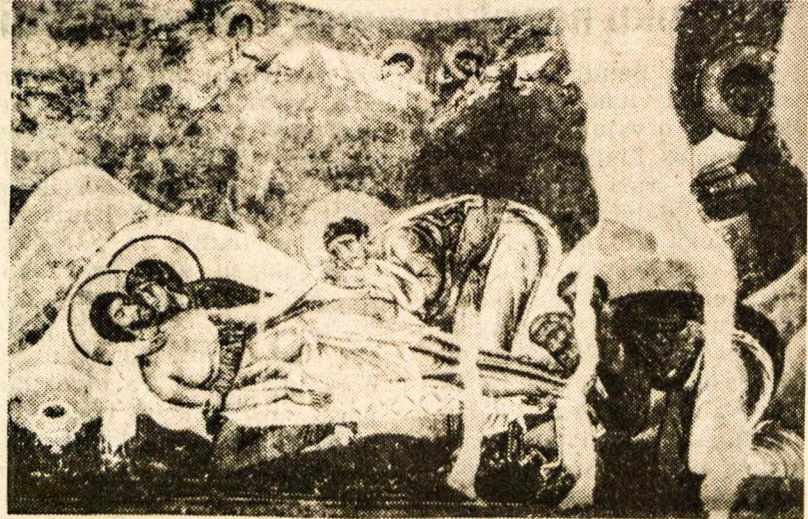
TEL.: 769-0631 TORONTO*
FAX: 769-0586 *ONTARIO

Pirmad. ir antrad.
10 v.r. iki 6 v.v.
Trečiad., ketvirtad. ir penktad.
10 v.r. iki 8 v.v.
Šeštadienį 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Sekmdienį - UŽDARYTA

Turime pardavimo ir taisymo skyrius - Maskvoje, Anglijoje, Maltoje, San Franciske, Niujorke, Graikijoje, Izraelyje, Lenkijoje

220 VOLTS
PAL-SECAM
\$299.99

ENCHANTE turi parduotuves visame pasaulyje

1164 m. tapyta Pieta Bizantų šventovėje, Nerezi miestelyje, Makedonijoje. Nuotr. R. Varanavičiūtės-Haggo

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

čiau netrukėdė lenkams — 1,114 žmonių grupėmis pėsčiomis perėjo sieną ir susitiko su lietuviais.

Sudaryta Lietuvos delegacija

Lietuvių informacijos centro pranešimu, išrinkta Lietuvos delegacija deryboms su Maskva šios sudėties: AT pirm. V. Landsbergis, pirmininko pavad. Č. Stankevičius, seniūnas A. Abišalas ir užsienio reikalų k-jos pirm. E. Zingeris — visi Aukščiausiosios tarybos nariai; iš vyriausybės — ministrė pirm. K. Prunskienė, ministrės pirm. pavad. R. Ozolas, užsienio reikalų ministris A. Saudargas ir teisingumo ministeris Pr. Kūris. AT delegacijos sudėtį patvirtino vienbalsiai — 90 už, 5 susilaikė. Delegacijai vadovauja AT pirm. V. Landsbergis. Stebėtojų teisėmis bus kviečiami Estijos ir Latvijos atstovai. Paliekama galimybė į delegaciją kviesti ir kitus reikalingus asmenis, įskaitant ir išeivius. Delegacija įgaliojama pasirašyti

protokolą dėl derybų pradžios ir sąlygų, kurios bus patvirtintos Aukščiausioje taryboje.

Ragino nevartoti jėgos

“US News and World Report” žurnalas rugpjūčio 13 d. laidoje rašo, kad, pasak prof. M. Martino, Jonas Paulius II mažiausiai vieną kartą savaitėje apie pasaulio įvykius kalbasi su prezidentu Bushu. Prof. M. Martin savo knygoje “The Keys of this Blood”, kuri bus išspausdinta rugsėjo mėnesį, rašo ir apie Lietuvos politinę krizę, paskelbus nepriklausomybės atstatymą. Popiežius turės intensyvius telefoninius pokalbius su M. Gorbaciovu. Jis raginęs Sovietų vadovą nevartoti jėgos, o Lietuvos ir Ukrainos katalikus įspėjęs nestumti Gorbaciovą į kertę.

Kalbėdamas su Bushu, popiežius perduoda prezidentui analitinę informaciją, paruoštą Vatikano pareigūnų, apie Rytų Europos tautų problemas, jų vadovus ir Sov. Sąjungą. J. A.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **“Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoj!”**

Tautos kančios paveikslas

REGINA VARANAVIČIŪTĖ-HAGGO

Sovietų Sąjungos vyriausybė okupuotoje Lietuvoje 1940 m. liepos 11-12 naktį pradėtą vykdyti lietuvių tautos pirmosios bangos genocidą užbaigė masinėmis gyventojų deportacijomis ir žudynėmis, kurias nutraukė 1941 m. birželio pabaigoje prasidėjęs vokiečių karas su sovietais.

Iš šio laikotarpio žudynių liko fotografinių dokumentų, kurie atvaizdavo žuvusių tragediją ir artimųjų pergyvenimus. Vienas iš ryškiausių bei įspūdingiausių šių tragiškų įvykių likęs dokumentas yra 1941 m. birželio 26 d. Panevėžyje nužudyto medicinos daktaro Gudonio su raudančia žmona nuotrauka, kuri liko lietuvių tautos sąmonėje, įamžinusi baisų istorinį momentą. Nuotrauka nėra vien tik dokumentinė, bet ir meniška, kurią reikia vertinti kaip pietos, prieš 1000 metų senumo meninių tradicijų darbą.

Pirmieji fotografai

Fotografavimas yra paveikslų gaminimo menas, naudojant fotoaparatus, kuris buvo atrastas prieš 150 metų. Pirmieji fotografai save laikė menininkais. Su fotoaparatais jie kūrė meniškų paveikslus taip, kaip dailininkai su teptukais ir dažais. Jie fotografavo gražius vaizdus, įspūdingus pastatus ir idomius žmones.

Tuo laikų dailininkų ir skulptorių tikslas buvo kurti meną, kuris imitavo tikrovę. Tai realistinis menas. Fotografai lengviau ir geriau sukurdamo tuo metu šio populiaraus realistinio meno kūrinius. Dėl šios priežasties dailininkai ir skulptoriai atsisakė imituoti tikrovę ir pradėjo domėtis daugiau abstrakčiais meno formomis.

Fotografai gamino ne tik menišką nuotrauką, bet ir dokumentines, kurių tikslas buvo įamžinti tikrovę istorinėje informacijoje. Pagal tikslą susiskirstė ir fotografai: vieni dirbo meno srityje, o kiti — dokumentinėje.

Būdavo atsitikimų, kad meniškas nuotraukos, bet ir dokumentinės, pasireiškėdavo toje pačioje nuotraukoje. Taip atsitiko ir Lietuvoje su ta garsia medicinos dr. Gudonio žmonos nuotrauka, kuri atvaizdavo jo tragišką mirtį.

Jaudinanti nuotrauka

Šios nuotraukos tikslas buvo dokumentinis, tačiau jos kompozicija yra meniška. Vaiz-

das yra labai jaudinantis. Ant žemės guli tragiškai žuvęs žmogus. Prie jo klūpo moteris, kuri laiko jo ranką prie savo veido ir žiūri į jo užmerktas akis.

Nors ši nuotrauka nebuvo tik vienintelė, vaizdavusi šį baisų įvykį, bet ji buvo skirtinga nuo kitų. Jos kompozicija buvo meniška, primenanti seną pietos meno tradiciją. Dėl šios priežasties ši nuotrauka liko lietuvių sąmonėje kaip tautos kančios paveikslas.

Garsi yra Michelangelo marmuro skulptūra “Pieta”, kurią jis sukūrė 1498 m., sulaukęs 23 metų. Ši pieta vaizduoja sėdinčią motiną Mariją su mirusiu Kristum ant jos kelių. Šios skulptūros kompozicija nėra panaši į mūsų lietuvišką 1941 m. nuotrauką. Michelangelo skulptūrinei kūrybai turėjo įtakos Renesanso laikų galvosena, dėl kurios jis atsisakė viduramžių pietos formos.

Pietos kompozicija

Pietos tradicinė viduramžių kompozicija yra labai panaši į lietuvišką 1941 m. šiame rašinyje minėtą nuotrauką. Pietos kompozicija yra labai sena, sukurta apie 1000 metų po Kristaus gimimo. Vaizduojamas momentas: nuo kryžiaus nuimtas Kristus kūnas aptraudojamas motinos Marijos. Bizantų graikai pavadino šį vaizdą threnos. Itališkai buvo pavadintas pieta, o lietuviškai raudos. Lietuviškas žodis “raudos” ir graikų žodis “threnos” etimologiškai yra giminingi žodžiai.

Viduramžių laikų pietos tradicinė kompozicija rodo miru-

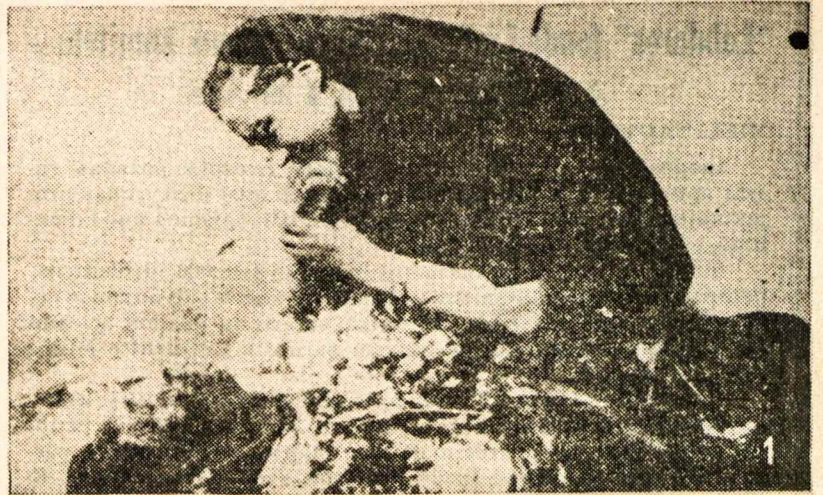
1310 m. dailininko Giotto tapyta Pieta Scrovegni šeimos šventovėje, Padovos mieste, Italijoje. Nuotr. R. Varanavičiūtės-Haggo

šį Kristų, gulintį ant žemės. Prie jo klūpo nusiminusi motina Marija. Ji laiko jo ranką arba jo veidą ir žiūri į jo užmerktas akis. Vieni vaizdai rodo tik Mariją su Kristum, o kiti prideda raudotojas, apatalus, angelus. Charakteringas 1164 m. tapytas paveikslas nežinomo dailininko/dailininkės ant vienos bizantų šventovės sienos Nerezi miestelyje, Makedonijoje, vaizduojantis pietą, kurios nuotrauką aš pati padariau 1985 m. Čia motina Marija klūpo apsikabinusi Kristų, o šv. Jonas Evangelistas laiko Kristaus ranką prie savo veido. Liūdi moteris, apatalai ir net angelai danguje.

Pietos vaizdas visiems primena ne tik Kristaus kančią ir mirtį, bet ir visų žmonių kančias. Marija yra simbolis tų, kurie kenčia ir rauda už mirusius, o Kristus yra simbolis tų, kurie mirė baissioje kančiose. Pietos vaizdai turėjo tikslą sugraudinti žiūrovus, ypač per Velykų Mišias.

Kančios vaizdas

Iš pradžių šis vaizdas buvo labai populiarus bizantų ir Rytų Europos meno kūriniuose, o vėliau ir Vakarų Europoje. Italų žymus dailininkas Giotto 1310 m. sukūrė pietos vaizdą Scrovegni šeimos šventovėje, Paduvos mieste, kur aš padariau nuotrauką 1985 m. Čia Kristaus galvą laiko jo motina Marija, ir jo rankas laiko kita raudanti moteris. Aplinkui nuliūdę apatalai, raudančios moterys ir angelai danguje žiūrovus sugaudina, ir ne vienas iš jų nusišluos-

Sovietų nužudyto 1941 m. birželio 26 d. Panevėžyje med. dr. Antano Gudonio ir jo raudančios žmonos nuotrauka

to savo ašaras. Dailininkas savo kūriniu siekė sugraudinti žmones-tikinčiuosius.

Michelangelo pietos skulptūra dabartiniais laikais gal ir sugraudina turistus ir žiūrovus, bet šis skulptorius neturėjo tikslo sugraudinti žmones. Jis savo Renesanso religiniais kūriniams skatino žmones susikaupti, susimąstyti, o ne lieti ašaras.

Lietuviška 1941 m. nuotrauka, vaizduojanti kankinį dr. Gudonį ir jo liūdinčią žmoną, kiekvieną žiūrovą sugraudina. Jos kompozicija primena viduramžių pietas. Vaizdas sukrečiantis. Ant žemės guli miręs nukankintas vyras. Prie jo atsilakpusi liūdinti moteris, kuri žiūri į negyvą, mylimą veidą. Net ir šios moters, žuvusios žmonos, trumpas juodas ant galvos vualis primena Marijos apsirengimą.

Senovės mene Marija ir Kristus simbolizavo tą patį skausmą, kurį šių laikų žmonės pergyvena tikrovėje. Minėta nuotrauka yra Lietuviška pieta, vaizduojanti sovietų vykdyto genocidą lietuvių aukas, kurias įamžino dokumentiškai ir meniškai naujųjų laikų mūsų tautos fotografai.

• Kai mirštame, turime savo delne tik tai, ką atidavėme kitiems. (Peter Maurin)

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Mano jaunystės metai Tadžikijoje

Lietuvos jaunuolio, ištremto į Vidurio Aziją, pergyvenimai

LEONAS LEVINSKAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Staiga iš nendrinės lūšnos išlenda visa šeima vietinių gyventojų ir smalsiai man apžiūrinėja. Išsivaro iš namuko kelias karves, ožkas, avis ir maloniai kviečia apsišluoti, išsikuopti mėšlus ir kraustytis. Dargi imasi mums uoliai talkinti. Kaip mat susinešame savo daiktus į namelį. Visai neblogas: virtuvė ir vienas kambarys, yra net šokia tokia viryklė, tik nėra grindų ir lubų.

Skurdi aplinka

Susėdame kieme, išsitraukiame duonos džiovėsių, draugiškai padaliname visiems atėjusiems mūsų pažiūrėti, nes be žodžių matome, kad jie visi išbadėję. (Vietinių taip pat išmirė ištisi kaimai, kėksojo tuščios, nebegyvenamos lūšnelės).

Klausiame, kur gauti vandens. Nuveda mus prie griovio ir parodo į srauniai bėgantį labai drumzliną vandenį. Purtome galvas. Tada keli vietiniai rieškučiomis semiasi vandenį ir daryta rusų kalba aiškina mums, kad Dievas visiems paskyrė čia tik tokį vandenį ir kad už tai turime dėkoti ir melstis, kad nepriūtų. Tas vanduo atbėga iš kalnų ledynų, tik, kol atiteka tokį tolimą kelią, labai užsiteršia.

Kuro čia sunku gauti — miškai neauga, aplink dykumos, nėra kuo tą vandenį virinti. Kas laiko gyvulius, kūrėna saulėje sudžiovinutų gyvulių mėšlus. Imame pavydėti Sibiro tremtiniais, galvodami, kad Sibire bent medžių ir gero vandens Dievas nepagalėjo. Čia visokių nuodingų žolių, šliužų ir vabalų daugybė. Baisus karštis, kas mums taip neįprasta. Lietaus nebūna daugiau kaip pusę metų, o mes juk lietaus krašto gyventojai.

Klausiame vietinių mūsų kiemo gyventojus, kodėl tokiam neblogame namuke laikė gyvulius. Jie aiškina ir patys esą tremtiniai. Anksčiau gyvenę kalnuose, kur gyvenimo sąlygos panašios kaip Lietuvoje. Čia anksčiau buvusi tik “velnių” buveinė, o namukai statyti sovietinės valdžios. Taigi laikydami juose gyvulius, jie stengiasi protestuoti.

Gyvatės, skorpionai, vabalai

Gyvename tame namuke. Sienos pilnos gyvačių, įvairiausių nuodingų vabalų, netgi skorpionų. Gyvatės kaisioja galvas iš molio kiauřymų, svarstosi pro langus, naktį ieško šilumos ant žmogaus krūtinės. Šokdamas per griovį, kartais nerandį vietos kojai padėti — daugybė besirangantių geltonųjų žalčių. Vietiniai saugosi miegodami ant šiurkščių paklotų, o dieną stengiasi aplenkti.

Bet Dievas saugojo — neįkando nė viename. Pradedame suprasti vietinius gyventojus: sunku su nuodingais padarais gyventi po vienu stogu. Apstoja ligos: maliarija, dezinterija, gelta ir dar kažkokie baisūs sagnarių skausmai, kūno karštis 40°. Nukrenta rankų ir kojų nagai. Laimė, vėl atgaiva. Vaistas — chininas, nuo kurio genda kepenys. Badas, ligos, sunkus darbas. Oro temperatūra 40-50° karščio. Imu galvoti, kad čia mums reikės numirti, nors taip dar norėtusi jaunam pagyventi, sulaukti geresnių laikų. tik, žinoma, neišduodant savo tikėjimo, garbės, savo gimtinės Lietuvos.

Lermontovo kolūkyje

Gyvename kolūkyje, pavadintame Lermontovo vardu. Už kelių kilometrų nuo kalėjimo. Vadinasi jis darbo ir pataisos lageriu. Vienas iš daugiataktantinių visoje šalyje. Jame politinių kalinių nėra. Visokie kišėnėnėnėnėnė. Kitas pavogęs porą duonos kepalukų badaujančiai šeimai. Gyvena čia jauni ir seni, invalida ir sveiki, net keletas paauglių. Vyrai ir moterys tik naktį miega skirtinguose barakuose. Vienus dieną ir naktį saugo ginkluoti sargybiniai, o kiti pareina į kalėjimą tik permiegoti, visur vaikšto be sargybos. Sveikieji dirba visokius darbus, ligoniai, invalida, seniai — išlaikytiniai.

Susipažįstu su vieno kalinių sargybinio sūnumi, kokių dvylikos-trylikos metų paaugliu. Jis man paaiškina, kaip prasimanyti ko pavalgyti.

Vakarais po darbo gaunu porą bidonėlių vaisių ar vynuogių ir nešu kelis kilometrus upelio krantu po giliu skardžiu kalėjiman, kur sargybinių gyvenamieji namai ir kur jie gyvena kartu su šeimomis. Sutartoje vietoje rasdavau belaukiantį savo draugų.

Du kartus per savaitę kaliniams kieme buvo rodomi kino filmai. Kalėjimas aptvertas aukšta moline tvora su spygliuota viela. Prie vartų ir bokšteluose dieną ir naktį budėdavo ginkluoti sargybiniai su kulksvaiddžiais. Tų filmų žiūrėti rinkosi su šeimomis ir sargybiniai.

Aš su draugo šeima nueidavau kartu tų filmų pažiūrėti. Daugelis kalinių vakarais virdavosi maistą patys. Buvo ir tokių, kurie kalėjimo maisto visai nevalgėdavo. Mane kaliniai pavalgydindavo. Surinkdavo dar ir duonos gabalėlius ir namus parsinešti. Pažiūrėdavau gerų kino filmų. Taip ir gyvenau.

Badaujantys mano tėvai gal ir nežinojo, iš kur tie duonos gabalėliai, kuriais mes gynėmės nuo bado. Keli kaliniai ganė kalėjimo avis ir ožkas. Jie gaudavo sausą maisto davinį. Mano mama su savo seserimi sutiko jiems virti valgyti. Už tą vargą ir mes kartu pavalgydavome. Kartais slapčia į pašto dėžutę įmesdavome kokį kalinių laiškelį artimiesiems, nupirkdavome jiems reikiamų daiktų.

Geriau kalėjime

Ėmė kaliniai kalbinti mane ką nors nedidelio pavogti, kad papulčiau į lagerį — kalėjimą ir tokiu būdu išsigelbėčiau nuo bado mirties, bet aš nenorėjau tokia kaina išlikti.

Kalinyms tame kalėjime gaudavo į dieną po 800 gramų duonos, sriubos, daržovių. Dar patys išsivirdavo ko pavalgyti. Tremtinys, dirbantis kolūkyje, gaudavo per pietus po vieną lėkštę putros, išvirtos iš miežinių miltų su kirmėlėmis ir vabaliukais. Už savaitės darbą (7 dienas) gaudavo pusantro kilogramo tų pačių kirmėlėtų miltų. Nedirbantys nieko negaudavo. Išėina, kad trėmimas buvo didesnė bausmė už kriminalinių kalinių pataisos darbų įstaigą. Tenai bent niekas badu nemirė. Laisvalaikį galėjo skaityti knygas iš kalėjimo bibliotekos, žiūrėti kino filmus. Gulėdavo ant narų, turėjo šokią tokią patalynę. Tremtinys gulėjo ant žemės. Ne lovos rūpėjo badaujantiems.

Numirėlius susukdavo to krašto papročiu į kokią paklodę ir laidodavo. Kryžių niekas nestatė, nebuvo nei medžių, nei lentų. Todėl tremtinių kapų tenai nebeįmanoma atrasti, gal tik maždaug tą vietą, jeigu ten kas nepastatyta, koks kanalas neiškastas ar kelias nenutiastas. Kapai tenai neapvertti ir visai neprižiūrimi. Tokie papročiai ten buvo tuo metu.

Į ligoninę

Jau daugiau kaip mėnuo sunkiai sergu dezinterija. Visai nusilpau. Vaisių nėra. Į darbą nebeinu ir galvoju apie mirtį. Mano tėvai pavyksta susitarę su pažįstamu autovežimio vairuotoju, kad nuvežtų į Kurgan-Tiubės srities ligoninę. Tremtinių komendantas neprieštarauja — išduoda leidimą su antspaudu. Nebepajė-

giu įlipti į autovežimio kėbulą. Įkelia kaip maišą. Vairuotojo prilaikomas, šiaip taip neuinu iki ligoninės. Priima maloni jauna gydytoja. Pasižiūri į mane, liūdnai palinguoja galvą, liepia apsirengti ligonio drabužiais, eiti į palatą ir gultis į lovą.

Guliu infekcinių ligų ligoninėje. Gretimoje palatoje ir net koridoriuje daug ligonių su baisiausiomis užkrečiamomis ligomis. Pro kitus baisu praeiti. Bet ką darysi, reikia įprasti.

Mano sveikata negerėja. Būdamas aštuoniolikos metų, tesveriu 35 kilogramus. Ligoninėje nėra veidrodžio, nematau savo veido. Prašau šalia gulintį ka-reivį, kad nuskustų mane prieš mirtį pirmą ir, maniau, paskutinį kartą. Sutinka, nors ir nenoromis. Nuskuta.

Mirtininkų palatoje

Mane gydžiusi gydytoja kažkur išvažiuoja. Seselės, susiderėjusios dėl mano lemties iš butelio, kartu su dar vienu senuku, tuoj išveda mus į vadinamąją “mirtininkų palatą”, šalia lavoninės. Iš ten paprastai niekas nebegrįždavo gyvas. Guliu ir laukiu mirties. Pro langą matyti tik vargšas, išsikeriojęs, labai sulinkęs medis ir gabalėlis dangaus. Nejaugi jau ir viskas? Šalia manęs guli tas senukas ir šlykščiai rusiškai keikiasi. Aš jau ir garsiai pasimelsti prieš mirtį nebeturiu jėgų. Užmiegu.

Jaučiu, kad mane kažkas budina. Pramerkęs akis matau savo gerąją gydytoją. Ji klausia, kaip jaučiuosi. Prašau valgyti. Ji susigraudina, išsiima kelis červoncus ir liepia seselei ko nors man atnešti iš turgaus. Nors ir žiema, atneša kelis obuolius. Gydytoja suranda kažkokių lėšų, nuperka tinkamo man kraujo ir mėgina suleisti. Kraujas į mano kūną pats nebėga, matyt, širdis jau blogai dirba. Tada ateina buvusi frontininkė seselė, užsirūko, pasiūpo iš manęs pagėgėlio ir su paprastu vėžrūku per dvidešimt kartų suleidžia visą kraują į mano gyslą. Nuo įtampos ji suprakaitavusi, dreba rankų pirštai, bet savo darbą padaro. Aš šnibždu jai “spasibo” (ačiū). Ji atsako, kad po karo reikia kovoti už kiekvieno vyro gyvybę ir kad man dar būtinai reikia pasveikti ir gyventi.

Pakyla temperatūra, purto drebulys, ir vėl galvoju apie mirtį. Tačiau palengva pradėjau stiprėti. Gydimui panaudojo kažkokią naują vakciną, dar kartą suleido kraują. Nustojau viduriuoti. Iš naujo pradėjau mokytis vaikščioti, nes keturias savaites nebevaikščiojau.

(Bus daugiau)

Čiurlioniečiai į Lietuvą

TLM Čiurlionio ansamblis išvyksta į Lietuvą 1990.VIII.31 iš Newarko per Oslo ir Rygą.

Š.m. gegužės 5-6 d.d. Klivlande atšventęs savo aukštinį jubiliejų, LTM Čiurlionio ansamblis pagaliau įgyvendina savo daugelio metų svajonę sugrįžti į amžiną Lietuvos sostinę Vilnių, kuriame 1940 m. sausio 15 d. įvyko pirmoji repeticija. Ansambliui vadovauja iš Lietuvos pakviestas dirigentas Gediminas Purlys.

Ansamblyje dar yra du aktyvūs asmenys, dalyvavę steigiamojieji repeticioje – tai kanklių vadovė Ona Mikulskienė ir choristas Antanas Kavaliūnas. Ansamblių sudaro įvairių kartų nariai, kurių tarpe yra gražūs būrys jaunų instrumentalistų ir choristų, gimusių toli nuo tėvynės. Visi su dideliu susijaudinimu ir entuziazmu ruošiasi kelionei, kuri daugeliui bus pirmas Lietuvos aplankymas. Ilgametis ansamblio pirm. Vladas Pleč-

kaitis įdėjo daug darbo ir pastangų, kad ansamblio testinimas būtų užtikrintas ir jo svajonės išsipildytų.

Čiurlionio ansamblis savo gastroles pradės Kretingoje, atlikdamas pirmą koncertą kartu su Kretingos "Gintaro" choru, kuriam eilę metų vadovauja Gediminas Purlys. Kiti koncertai vyks Klaipėdoje, Kaune, Panevėžyje ir Vilniuje. Savo kelionę į Lietuvą ansamblis taip pat nori dar giliau įprasmiti garsų Lietuvos šventovių lankymu. Numatyta aplankyti Šiluvos Dievo Motinos šventovę, ir Šiauliuose Kryžių kalne bus pastatytas paminklinis kryžius su specialia dedikacija bronzinėje lentelėje.

Ansamblio viešės Lietuvoje dvi savaites. Ansamblio kelionę globoja buvęs čiurlionietis ir prityręs užsienio kelionių vadovas Algis Grigas. Grįš su specialia dedikacija bronzinėje lentelėje.

A. M. Balašaitienė

Stratfordo festivalio veikalai

Pastabos stebėjusio aštuonis veikalus septyniuose spektakliuose

ALFONSAS NAKAS

Tapęs pensininku ir apsigyvenęs už daugiau kaip 1000 mylių, kanadišką Stratfordo festivalį belankau tik kartą metuose. Užtat tas "kartas" trunka apie savaitę, o šią vasarą nusidriekė per daugiau kaip dvi, tarp rugpjūčio 4 ir 19. Mačią aštuonių veikalų septynis spektaklius (vienaime buvo du veikalai). Apie kiekvieną spektaklį, gal ir su ilgesnėmis pertraukomis, pateiksiu po žiupsnelį įspūdžių.

Niūrusis "Makbetas"

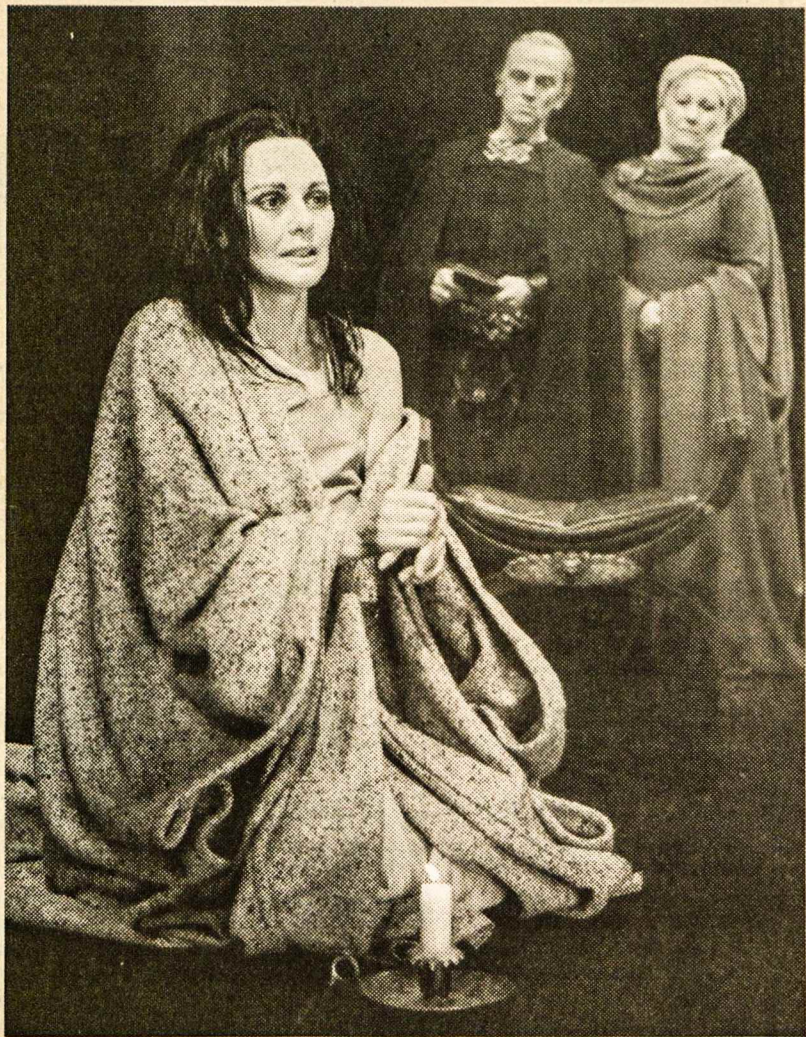
William Šekspyro *Makbeto* neužtenka vadinti tik niūriuoju. Tokio ar panašaus vardo XI š. Skotijos karžygį, vėliau valdovą, dramatos autorius paverė mūsų laikų bausių diktatorių prototipu. Niūriuoju pavadinu festivalio meno vadovo David William, šį veikalą režisavusio, pastatymą.

Su mažomis išimtimis tuščia scena erdvę gaubė neaukščių prieblanda, o ir gausių veikėjų-karių apranga buvo tamsi. Šviesos užsiplieskė tik vienoje įspūdingoje mizanscenoje, kur į puotą sukviešti didikai – vieni vyrai pavieniu ir aplink stalą rateliu emė pašėlusiai šokti. Tai padaryta tik ką Makbeto nužudyto, kraujais aptekusio Banquo pasirodymų kontrastui.

Pastatymą dar niuresniu darė moterų stoka. Tiek *Makbete*, tiek ir kituose istoriniuose veikaluose Šekspyras labai šykštus moteriškiems vaidmenims. Bet paprastai moterims pasirūpina režisieriai, įvesdami po būrį statističių, dailiai aprengtų didikų bei kurtizanų, spektaklį puošiančių ir pagyvinančių.

Šalia minėto vyrų šokio, kitos įdomios režisieriaus staigmenos buvo dar dvi: karžygių

Meilė už meilę
Love for Love — anglų rašytojo bei dramaturgo William

Scena iš W. Šekspyro "Makbeto", vaidinto Stratfordo festivalyje 1990 m. Iš kairės: GOLDIE SEMPLE (Lady Macbeth), SEAN HEWITT (skotų gydytojas), MARY HITCH BLENDICK (Gentlewoman) Nuotr. David Cooper

Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas dirigento GEDIMINO PURLIO ir pirmininko VLADO PLEČKAICIO, išvyko Lietuvon, kur atliks visą eilę koncertų. Į Klivlandą grįš 1990 m. rugsejo 16 d.

Maironio poezija vertimuose

Alfredo Franzkaičio vertimas į vokiečių kalbą

A. TYRUOLIS

Savilaidos būdu šimet V. Vokietijoje buvo išleistas žinomo vertėjo kun. Alfredo Franzkaičio Maironio parinktos poezijos vertimų į vokiečių kalbą tomelis. Prieš trejetą metų tas pats vertėjas išleido į vokiečių kalbą verstą A. Baranausko "Anykščių šilėlių" "Miško" (Der Wald) pavadinimu.

Mūsų didžiojo atgimimo dainiaus ir klasiko Maironio poezija versta irgi su atsidėjimu, įsijautimu ir atsakingumu. Įžangos žodyje vertėjas prime-

Congreve (1670-1729) komedija, parašyta 1695 m. Vaidinama Avon teatre. Režisuoja irgi David William. Repertuare liks iki lapkričio 9. Scenovaizdis (Stephanie Howard) kuklus, tik būtiniausi baldai. Užtat apranga (Ann Curtis) įdomi, gausi, kruopščiai pasiūta kiekvienam 17-to š. piliečiui. O tie piliečiai – turtingi miestelėnai bei jų tarnai.

Nors knygos neperkskaičiau, nes nei nupirkti, nei pasiskolinti nepavyko, spektaklyje mačiau gausybę šmaikščių dialogų, audžiančių gyvą intriga. Meilės gelmių nebuvo. Turinys išties lengvas, dažnos situacijos farsiškos, kai kurios vulgarios.

Būdinga, kad šiam veikalui, tarp 22 aktorių, 9 "pasiskolinai" iš vadinamos "Young Company" grupės, t.y. neseniai iš dramų mokyklų priimtieji, vaidina "Third Stage" teatre. Kad žiūrovams lengviau būtų sekti, programoje jų pavardės buvo papuostos žvaigždute. Savo bloknote trim iš jų už vaidybą parašiau po penketuką (tarną vaidinusiame Antoni Cimalino, kaimo mergaitėje Vickie Papavys ir jūrininkui Roger Honeywell), kai iš kelių didelių garso teatro žvaigždžių mano penketuką gavo tik vienas Edward Atienza, kvailo turuolio Foresight vaidmenį kiekvieną sekundę vaidinęs taip gerai, kad ir farsiškausios situacijos buvo menas.

Vickie Papavys tarp trijų minėtų jaunųjų buvo įdomiausia, scenoje publikos labiausiai laukiama. Pavardė vertia spėti, jog ji – latvaitė. Gaila, neturėjau progos sužinoti.

Valentiną (Valentine) vaidinęs Colm Feore buvo nuobodokas pirmose scenose, bet labai įdomus kur imitavo pamisėlį. Angelikos vaidmenį Goldie Sample vaidino gerai, bet niekur savęs pačios nepaprastai, ko įsimintino nepaliko. Apie šių dviejų lėkštus meilės planą sukosi šalutinio plano ar kelių planų veikėjai.

ALFRED FRANZKEIT

Laukt negaliu

Jei tavo amžiaus laikas bėga, jis nevienodu greitumu praplaukia pro tave – ne Nėmuni: Ta pačia srove jis nuteka ramiai ir amžinai.

Tik atsimink jaunystės dienas: nuo ryto iki vakaro nebe tu užmatei! Ne sakalo sparnais nuskrudai akimirų eiga veik amžinai...

Bet juo ilgn tavo šešėlis, juo tavo laikas trupinas, praūžia taip skubiai ir kupinas vargo nuovargiai

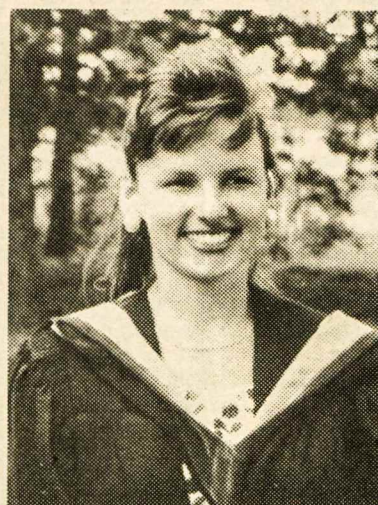
jau beldžias į duris poryt mirtis...

O aš tiek daug atlikt norėčiau, aš savo darbo nebaigiau – dar tiek vilties! – "Palauk metus!" – Kas rankas išties, talkininkaus meilčiai ir amžinai?

– Palauk metus! – Nei patarimai, nei paguoda, nei parama. Veltui apsidairiau: greita vaga, bėgu dar sparčiau, senatvė mane kirs, svajonė mirs...

O mano amžiaus laikas bėga tik šiuo vienišu tikslu: Kad raskčiau aš save nauju keliu sekanti Tave. Visų laikų laikai liks amžinai.

Wehrbleck, 1990.V.31

RŪTA ONA KURAITĖ, dukterė dr. Česiaus ir Joanos Kurų, baigė teisės mokslus Windsor universitete. Rūta taip pat yra baigusi biologiją bei prancūzų kalbą ir literatūrą McMaster universitete Hamiltone. Ji pasirinko atlikti praktinį žinomąje advokatų bendrovėje Gignac Sutts Windsore. Rūta yra aktyvi lietuviškame gyvenime, dirba ateitininkų ir Jaunimo sąjungose. Tevai, jos brolis Paulius – vaistininkas, seserys – Joana advokatė ir Virginija – ekonomistė sveikina Rūta, baigusią CUM LAUDE, ir linki sėkmės jos pasirinktoje profesijoje

Atsiųsta paminėti

Stanislovas Stašaitis, LIETUVOS ISTORIJA GROŽINEJE LITERATŪROJE nuo seniausių laikų iki 1918 metų. Kaunas, "Šviesos" leidykla. 14x21 cm, minkštais viršeliais, 228 psl. Mokymo leidinys. Šioje knygoje norima parodyti jaunimui lietuvių tautos istorinį laikotarpį nuo seniausių laikų iki 1918 m. vaizdas pagal grožinės literatūros ištraukas.

I LAISVĖ. Rezistencinės minties ir politikos žurnalas. Nr. 108 (195). 1990. Redaktorius – Juozas Baužys. Žurnalą leidžia Lietuvių fronto bičiuliai.

Alfonsas Tyruolis, ŠIAPUS IR ANAPUS SAULĖS. Eilės lyrinės ir epinės. Išleido M. Morkūnas. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Chicago, 1989.

Antanas Paškus, ASMENYBĖ IR RELIGIJA. Psichologinio vystymosi perspektyvoje. I laisvę fondo leidinys nr. 22. Spaudė "Draugo" spaustuvė, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV lietuvių fondo tarybos posėdyje Čikagoje birželio 21 d. kalbėjo Lietuvių dailiojo meno instituto pirm. dr. Gediminas Balukas, plačiau paliesdamas su fondo beprocentine paskola įsigytą dail. Prano Domšaio kūrinių rinkinį. Fondo tarybos pirm. Stasys Baras priminė neatsilygintos paskolos klausimą. Šiuo metu ji siekia apie \$121.000. Esą atėjo laikas pagalvoti apie meno kūrinių pardavimą atgimstančios Lietuvos dailės muziejams. Šiuo klausimu bus tęsiami pokalbiai su Lietuvių dailiojo meno instituto vadovybe. Pirm. dr. G. Balukas pranešė, kad šį rudenį dail. P. Domšaio kūrinių parodą planuojama surengti Notre Dame dailės muziejuje. Lietuvon jau yra nuvežti dvidešimt keturi P. Afrikos Johannas burge 1965 m. lapkričio 14 d. mirusio P. Domšaio tapybos darbai. Jie bus patalpinti Klaipėdoje įrengiamoj vardo galerijoje. P. Domšaitis yra gimęs Klaipėdos krašte 1880 m. rugsejo 15 d.

Autorinį kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko koncertą gegužės 6 d. Lietuvių piliečių draugijos salėje surengė JAV LB Bostono apylinkės valdyba. Į atlikėjų eilės įsijungė sol. Benediktas Povilavičius, Bostono Berklee muzikos mokyklos instrumentalistai ir studentų choras. J. Kačinskas profesoriavo šioje mokykloje iki išėjimo pensijon 1986 m. Jo kūrinių pradeda skambėti ir Lietuvoje. Birželio 3 d. Vilniaus arkikatedroje A. Jozėno diriguojamas choras "Vilnius" su solistų kvartetu, pučiamųjų septetu ir vargonininku B. Vasiliausku atliko J. Kačinsko "Švč. Mergelės Marijos širdies Mišias", sukurtas 1950-51 m. Lietuvos karaliaus Mindaugo krikšto 700 metų sukakčiai. Šia proga išsamų straipsnį apie kompozitorius J. Kačinską ir jo Mišias "Literatūroje ir mene" paskelbė Gedrius Gapšys. Jis primena skaitytojams, kad J. Kačinsko "Švč. Mergelės Marijos širdies Mišios" pirmą kartą buvo atliktos 1963 m. kovo 24 d. Jordan Hall salėje Bostono lietuvių parapijos ir Belmonto bendruomenės chorų, o Lietuvoje pirmą kartą skambėjo Klaipėdoje 1989 m. balandžio 1 d.

Lietuvių rašytojų draugijos valdybos branduolio posėdyje Niujorke gegužės 16 d. dalyvavo pirm. Paulius Jurkus, vicepirm. Algirdas Landsbergis, išd. Leonas Lėtas ir narys Leonardas Andrius, OFM. Lietuviškame "Baltijos" restorane įvyksiamame posėdyje buvo prisiminti trys amžinybės iškeliauj draugijos nariai – Vytautas Alantas, Gražina Tulauskaitė-Babrauskienė ir Jonas Minelga. Pranešimą apie Tarptautinio PEN klubo kongresą, įvyksį gegužės 6-12 d.d. Portugalijai priklausiančioje Madeiros saloje, padarė A. Landsbergis. Lietuviams rašytojams kongrese atstovavo Stasys Goštautas iš JAV ir Romualdas Lankauskas iš Lietuvos. Valdybos posėdyje Niujorke buvo nutarta pertvarkyti dėl įvairių priežasčių uždelsio Aloyzo Barono novelės konkurso reikalus. Dalyviams bus paskelbtos naujos konkurso taisyklės. Rudenį Niujorke planuojama surengti bendrą literatūros vakarą su svečiais iš Lietuvos.

Tradicinis skaudžiųjų birželio įvykių minėjimas Niujorke birželio 17 d. buvo pradėtas Mišiomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje, o akademine dalis įvyko Kultūros židinyje. Minėjimą surengė JAV LB Niujorko apygardos valdyba su pirm. Vytautu Alksniniu ir renginių vadovu Kęstučiu Miklu. Kalbėjo tada Niujorke viešėję du svečiai iš Lietuvos – "Katalikų pasaulio" vyr. red. kun. Vaclovas Aliulis ir Kauno politechnikos instituto prof. Anzelmas Bačauskas. Pagrindinis dėmesys teko Julijos Dantienės vadovaujamam Filadelfijos LB dramos būreliui, atvežusiam vieno veiksmo montažą "Amžino įšalo žemėje". Jam buvo panaudota Vilniuje jaunimo leidyklos "Vyturyt" išleista Sibiro tremtyje augusių vaikų atsiminimų knyga. Montažą parashė ir režisavo Julija Dantienė. Scenovaizdį su viduryje pastatytu didžiuliu knygos "Amžino įšalo žemėje" maketu sukūrė Aleksas Danta, drabužius – Z. Aleksanienė, muziką montažui pritaikė R. Rukšienė. Įdomų spektaklį atliko aktoriai Rasa Krokytė, Aniliora Mašalaitienė, Jonas Meškauskas, Raimonda Rukšienė, Vidmantas Rukšys, Rasa Stirbytė, Virgus Volertas ir Kristina Volertienė.

Senųjų muzikos instrumentų parodą surengė Klaipėdos "Marginių" tautodailės salonas. Tuos instrumentus atgaivino Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultetų dėstytojas Antanas Butkus. Parodos lankytojai turėjo progą sužinoti, kokiomis kanklėmis prieš porą šimtmečių grojo Mažosios Lietuvos gyventojai, kuo jos skyrėsi nuo kuršių, žemaičių, aukštųjų muzikos instrumentų.

Šiaulių dramos teatras žiūrovus pakvietė į prancūzų dramaturgo Jean Anouilh "Medėjos" premjerą, kurią paruošė jaunas profesinėje scenoje debiutuojantis rež. Virginijus Dargis. Jazono vaidmenį atliko Vilniaus konservatorijos aktorius meistris katedros studentas Gražvydas Udrėnas, Medėjos – jauna aktorė Vilija Paleckaitė. G. Udrėnas, baigęs studijas, žada dirbti Šiaulių dramos teatre.

Lietuvos dailės muziejus Vilniuje praturtėjo nauju skyriumi Radvilų rūmuose. Jame atidarytos penkios parodos. Keturiuos yra susietos su Lietuvos ir Vilniaus kultūros istorija XVI-XIX š., o penktą skirta devynių išėjusių dailininkų kūriniams – Prano Domšaio (1880-1965), Vytauto Igno, Vytauto Kazimiero Jonyno, Prano Lapės, Elenos Urbaitės, Telesforo Valiaus (1914-1977), Kazio Varnelio, Viktoro Vizgirdos ir Kęstučio Zapkaus.

Fotografas Vytautas Ylevičius šios savo veiklos trisdešimtmetį paminėjo šimto meninių nuotraukų paroda "Bučiuoju Lietuvos žemę", surengta birželio 27 – liepos 16 d.d. Vilniaus mokytojų namuose. Tas jo nepalvotas nuotraukas jungė bendra Lietuvos žemės tema, apėmusi gamtą, kryžius ir Rūpintojėlius, dabartinį Lietuvos atgimimą. Lyriški vaizdai lankytojams priminė V. Mykaloičio-Putino "Rūpintojėlį" ("Dievuli mano, kas per šviesios naktys..."), Jono Aisčio "Peizažą" ("Laukas, kelias, pieva, kryžius, šėl juosta mėlyna..."). Beveik visos V. Ylevičiaus nuotraukos kupinos lyrizmo ir meilės gimtųjų žemei. Lietuvos atgimimą skelbia nuotraukose įamžintos tūkstantinės lietuvių minios, susigražintų tautos švenčių vaizdai. V. Ylevičius yra išleisęs nuotraukų albumą "Tėviškė", laimėjęs premijų daugelyje parodų.

Koncertus "Rugio giesmė" Vilniaus operos ir baleto teatre surengė populiariusis dainų ir šokių ansamblis "Lietuva". Jie buvo pradėti pagonybės laikais, kai protėviai garbino saulę. Kai kurios koncertų dalys nebuvo naujos, o kai kurių prieš keletą metų ansamblis dar negalėjo įjungti į programas. Tokia buvo koncertų dalis "Naktigonė", maskvinės kompartijos cenzoriams priminusi "miško broliais" vadintų pokario partizanų susibūrimus. Tai buvo pirmas ansamblio pasirodymas nepriklausomybės atstatymą paskelbusioje Lietuvoje. Ansambličiai koncertus baigė su žiūrovais užtraukdami "Lietuviais esame mes gimę".

Rašytoja Bronė Buivydaite (Tyru) dukterė) gimė 1895 m. gruodžio 8 d. Svėdasuose, dabartininėje Anykščių rajone, mirė Anykščiuose 1984 m. sausio 29 d. Velionė pasižymėjo vaikams skirtomis pasakų pjesėmis "Mėlynas drugelis" (1927), "Stebuklingoji raudona" (1934), "Lapė gudragalvė" (1935), eiliuotų pasakų rinkiniu "Pagirų mažą trobelę" (1940). Ji taipgi yra parašiusi romaną "Atverst lapai" (1934), apysakas "Aukštinis batelis" (1936), "Trys bičiuliai" (1937), libretą K. V. Banaičio operai "Juratė ir Kastytis", eilėraščių vaikams rinkinį "Karklo švilpa" (1972), memuarines apysakas "Pro vaikystės langą" (1969), "Vargai vartus kilnaga" (1982). Svėdasų miestelio ir apylinkės gyventojai tik dabar velionės atminimą įamžino prie jos gimtojo namo atidengta paminkline lenta. Apie B. Buivydaite's gyvenimą ir kūrybą kalbėjo Svėdasų savivaldybės viršaitis V. Kalendau, pedagogas J. Beleckas, Anykščių A. Vienuolio-Žukausko ir vysk. A. Baranausko memorialinio muziejaus direktorius V. Balčiūnas. Velionės kūrinių ištraukas skaitė Svėdasų Vaizganto vidurinės mokyklos moksleiviai. Programą tautinėmis ir liaudies dainomis papildė Svėdasų kultūros namų etnografinis ansamblis. Rašytojos Bronės Buivydaite's vardas buvo pavadinta Liepų gatvė Svėdasuose.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 10 %	Asmeninės paskolas
180-185 d. term. ind. 10 1/4%	nuo 13 3/4%
1 metų term. indėlius 10 1/2%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 10 1/4%	nuo 13 3/4%
3 metų term. indėlius 10 1/4%	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 12 1/4%	Su nekeičiamu nuošimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 11 3/4%	1 metų 14 %
3 metų GIC-met. palūk. 11 3/4%	2 metų 14 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 11 1/4%	3 metų 14 %
RRSP, RRIF ir OHOSP 9 1/2%	Su keičiamu nuošimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 12 1/4%	1, 2 ir 3 metų 13 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 11 3/4%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 11 3/4%	
Taupomąją sąskaitą 8 1/2%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 10 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. 5 3/4%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia
jūsų namo
vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS

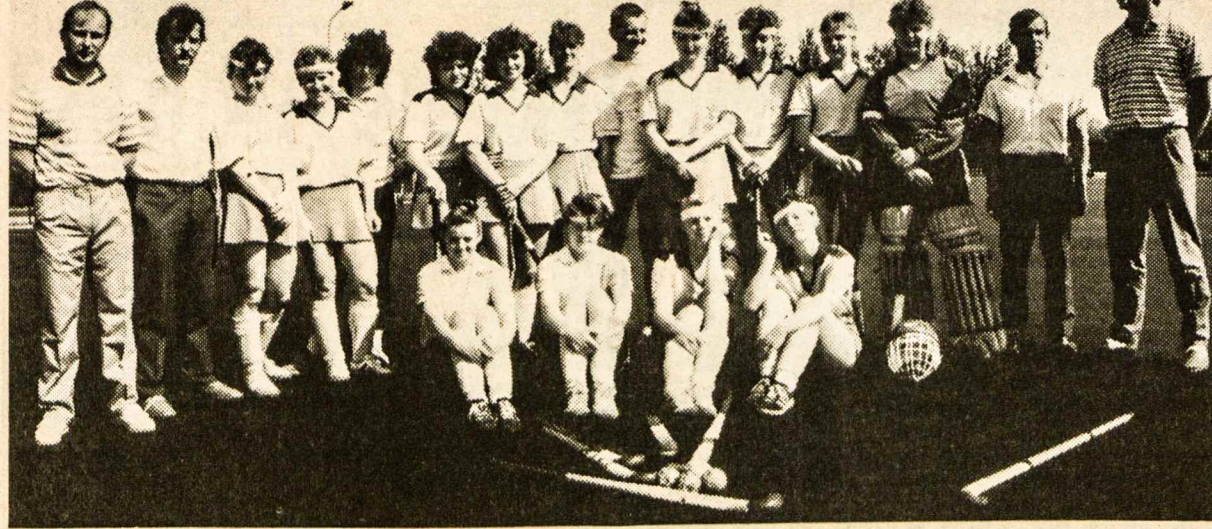
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
Ailstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

OVERSEAS VIDEO TAPE
Pakeičiame 3 val. video juostas
iš vienos sistemos į kitą tik
už \$45. Darbas garantuotas.
NTSC, PAL, SECAM, Europos,
Azijos, Afrikos ir Australijos
sistemos į kanadišką ir atvirkš-
čiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaid-
res pakeičiame į video.
KODĖL MOKĖTI DAUGIAU?
Skambinkite tel. 244-1822.

HALLING ELECTRICAL
(Estonian)
• Visų rūšių atnaujinimai
• AC langai ir sienų sekcijos
• Vėsintuvai
• Garažo durų atidarytojai
Tel. 762-9190

Šiaulių "Tauro" moterų žolės riedulininkės, laimėjusios tarptautinį turnyrą Toronte. Pirmoje eilėje iš kairės: Danguolė Kasputytė, Kristina Šemetaitė, Rasa Kriščiūnaitė, Audra Bernotaitė; antroje eilėje: Viktoras Milkintas – treneris, Kestutis Bilis – komandos vadovas, Irina Dildienė, Angelė Bučienė, Stasė Mankevičiūtė, Reda Zubavičienė, Virginija Povilonytė, Onutė Kanaporienė, Eligijus Jatkas – gydytojas, Renata Bagdonaitė, Ramunė Pilkauskaitė, Vilija Smirnova, Rasa Baniulytė, Aleksandras Smirnovas – masažistas, Rimantas Čaikas – komandos vyr. treneris

SPORTAS
Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Futbolo pirmenybės

KAZYS BARONAS

Netikėjau, kad Kanados televizija rodė pasaulines futbolio pirmenybes Italijoje. Tik iš gauto bičiulio laiško sužinojau, kad ir jis stebėjo (gal iš Buffalo?) varžbas, matydams rungtynėse daug geltonų ir raudonų kortelių, kuriomis baudžiamas žaidėjas už pavojingą priešininko puolimą, mėginant atimti kamuolį. Teisingai, mielas bičiuli, nes 52-juose susitikimuose teisėjai iš savo kišenaitės išėmė 16 kartų raudoną (dvigubai daugiau už 1986 m. pirmenybes) ir 162 geltonas korteles. Deja, pasiektas labai žemas įvairių koeficientas, nes tik 2,21 įvartis rungtynėse, kai tuo tarpu Meksikoje buvo įkirsti 132 įvartai. Priežastis – daug lygiomis pasibaigusių rungtynių, nusprendžiant laimėtoją iš 11 m. baudos tasto.

Geltonom ir raudonom kortelėm džiaugėsi FIFA (Federation Internationale de Football Association), kadangi į jos kasą įplaukė 550 tūkst. šveicarų frankų. Tai bauda, kurią turėjo už žaidėjo prasižengimus sumokėti paskirų valstybių futbolio sąjungos.

Stebėjau visas rungtynes (šioms pirmenybėms su priedais televizija paskyrė net 180 val.), į šalį atidėdamas visus namų ir spaudos darbus, kadangi tik kas ketveri metai atsiranda tokia proga stebėti 24 geriausias pasaulio futbolio rinktes. Geriausias? Negalėčiau tvirtinti, nes pvz. Jungtinių arabų emiratų pasirodė silpnai, nusivyliau Sov. Sąjungos rinktine su atvykusiais "veteranais", Iberijos pusiasalio – Ispanijos atstovais. Didžiausia staigmena – Kamerūnas, Kosta Rika, iš dalies JAV, parodydamos gerą žaidimą, ypač prieš favoritą Italiją. Gaila, kad Dėdės Samo žemėje šios pirmenybės rado mažą atgarsį. Vokiečių spaudoje JAV korespondentai rašė, kad, skelbiant per radiją ar televiziją sportines žinias, pranešėjas, ir tai pabaigoje, "prisiminė" JAV žaistas rungtynes. "sau-sai" pamindamas pasekmę. Tuo tarpu jau 1994 m. pasaulinių pirmenybių rengėja ir bus JAV. Tad jau dabar, iš anksto tenka amerikiečiams įkvėpti tos "soccer" dvasios, nesitenkinant vien tik ispaniškai,

itališkai, vokiškai, lenkiškai ar net lietuviškai kalbančiais žiūrovais. Eina gandai Europoje, kad JAV futbolio s-ga į pagalbą šauksis Vokietijos trenerio F. Beckenbauerio, kuris po laimėto meisterio vardo iš trenerio pareigų pasitraukė, perduodamas jas B. Vogts, atstovavusi Vakarų Vokietijai net 96 tarpvalstybinėse rungtynėse.

Užsiminiau Vakarų Vokietiją ir jos užtarnautą meisterio vardą. Manding, buvo laukta Italijos-Vokietijos baigmes, tačiau Apeninų pusiasalio atstovai nelaimingai suklupo prie Argentinos slenkščio, turėdami pasitenkinti trečia vieta, nugalėjęs Anglijos vienuolikę. Tai buvo nelauktas ir stiprus italamis smūgis, nuo kurio jie dar negreitai atsigaus.

Žiūrovų skaičiumi buvo pasiektas rekordas, kadangi 52 susitikimus stebėjo 2 milj. 517 tūkst. žiūrovų, įnešdami į kasą virš 200 milj. dol. Baigmines rungtynes Romos olimpinėje stadione stebėjo 73 tūkst., jų tarpe 30 tūkst. vokiečių, jų prezidentas, kancleris, ministrai su žmonomis ir t.t. Spaudoje pasipylė atviri laišukai redakcijoms, peikiant tokį aukštų pareigūnų žingsnį, kadangi jų skrydžiai, viešbučiai, maistas ir t.t. buvo apmokėti iš gyventojų surinkto pajamų mokesčio. Ar negalėjo tie "ponai" kartu su 30 milj. vokiečių stebėti šias rungtynes prie televizijos aparatų (taip, 30 milj. vokiečių sekė baigmę), o išleistas pinigų gal paskirti našlaiciams ar kitoms labdariniams tikslams, klausia skaitytojai.

Žaidžiant rungtynes vokiečiams, gatvėse nesimatė praivių, retai pravažiudavo vienas kitas automobilis. Džiaugsmas išsiliedavo po laimėtų rungtynių, kurių viršūnė buvo baigmė: tūkstankiai futbolio austruolių pasipylė į miestų gatves su vėliavom, įvairiaspalvėm raketom. Tokia reta proga pasinaudojo ir chuliganai. Jie daužė krautuvių langus, grobė rūkalus, alkoholį, brangenybes. Hamburgo linksmybių ir seniausios moterų profesijos St. Pauli kvartale jie pasipriešino policijai, apmėtydami tvarkos prižiūrėtojus akmenimis, bonkomis. Buvo sužeisti chuliganų ir policininkų. Neonaciai Rytų Berlyne puolė "kairiuosius", išledami savo

Čikagos "Lituanicos" vyrų futbolo komanda po pirmojo pirmenybių rato užėmusi IV-tą v. vietines lygos aukščiausioje divizione. Tai buvo pasiekta su šešių žaidėjų iš Lietuvos pagalba. Šį rudenį klubas minės 40 metų gyvavimo sukaktį

Nuotr. E. Šulaičio

LADA
Mes siunčiame
"LADA" automobilius ir jų dalis į Lietuvą bei Rusiją
Skambinkite dėl informacijos dar šiandien
CARMEN & FRANK'S LTD.
2584 Eglinton Ave. E., Scarborough, Ontario M1K 2R5
Tel.: (416)261-7219, 261-6581 • Fax: (416)265-0979

pyktį prieš vietnamiečius, kuriuos Honeckeris savo valdymo metais buvo atvežęs darbo į Rytų Vokietiją.

Triumfališkas buvo meisterių sutikimas (juk ir Lietuva 1937 m. panašiai sutiko mūsų krepšininkus). Per 50 tūkst. futbolio austruolių susirinko Frankfurto rotušės aikštėje, skendusioje tautinių vėliavų bangose. Televizija specialia laida perdavė žaidėjų sutikimą nuo pat Frankfurto orauosto, miesto gatvėmis iki pat rotušės bei iškilmų salėje.

Už laimėjimą kiekvienas Vakarų Vokietijos žaidėjas gavo "mažą" dovaną... tik po 210 tūkst. dol. premiją (per 250 tūkst. markių). Pini-gus sudejo "Mercedes", pieno gaminių imonė, "Ferrero" ir Vokietijos futbolio s-ga. Be abejonės, didžiausia dovana buvo "Mercedes" automobilio imonės.

Golfo žinios

Toronto lietuvių golfo klubo turnyre rugpjūčio 4 d., Royal Downs golfo laukuose dalyvavo 51 golfininkas. Vyrų klasėje laimėtojai rikiavosi sekančiai: 1. R. Astrauskas – 73; 2. V. Šimkus – 80; 3. J. Rusinavičius – 80; 4. A. Stauskas – 80; 5. V. Kaknevičius – 80. Išlyginamųjų smūgių klasėje: 1. V. Vaitkevičius – 57; 2. A. Zalagėnas – 61; 3. V. Astrauskas – 62. Moterų klasėje pirmąją vietą iškovojo Dariaus Deksnys su 87 taškais ir antroje liko E. Kekštienė su 95. Išlyginamųjų smūgių grupėje Irena Kymantienė pirmoji su 66 ir B. Beauchamp su 68 smūgiais. Svedinio primetimo arčiausia vėliavos varžybose laimėtojai tapo: R. Kymantas, R. Šimkus ir A. Beauchamp. Nežinomios skylės laimėtoju tapo J. Bayeroft ir turnyro dalyvio premija atiteko J. Rusinavičiui. Turnyrui sklandžiai vadovavo Andrius Zaleskis ir Viktoras Kaknevičius.

Sekandį dieną, rugpjūčio 5, turnyre Bonaire golfo laukuose dalyvavo 28 klubo nariai. Vyrų klasėje laimėtojai: 1. W. Ubeika – 80; 2. A. Stauskas – 82; 3. V. Kaknevičius – 85; 4. P. Stauskas – 86 ir 5. D. Vaitkevičius – 87. Išlyginamųjų smūgių klasėje: 1. D. Vaitkevičius – 70; 2. A. Jonikas – 71; 3. W. Ubeika – 72; 4. S. Kekštienė – 72. Moterų klasėje D. Deksnys su 92 ir I. Kymantienė antroje su 95. Išlyginamųjų smūgių klasėje J. Ignatavičienė su 68 ir 2 v. D. Deksnys su 72 smūgiais. Svedinio primetimo arčiausia vėliavos varžybose laimėtojai tapo: P. Stauskas, L. Grybas ir S. Ignatavičius. Nežinomios skylės laimėtojas Linas Grybas ir turnyro dalyvio premija teko Eugenijui Kuchalskiui. Turnyrui vadovavo A. Jonikas ir A. Zaleskis.

Primename, kad 25-sios metinės ŠALFAS golfo pirmenybės įvyks 1990 m. rugpjūčio 31-rugsėjo 2 d.d. International Country Club of Niagara golfo laukuose, Stevensville, Ontario. Jas rengia Toronto lietuvių golfo klubas. Golfininkai kviečiami gausiai dalyvauti. Dėl informacijos kreiptis pas A. Stauską tel. 1-416-251-3467.

"Tauras" laimėjo turnyrą
Šiaulių moterų žolės riedulio komanda "Tauras" laimėjo "Aukštinės taurės" tarptautinį turnyrą Toronte rugpjūčio 18-19 d.d., dalyvaujant 6-ioms moterų komandoms.

"Tauro" merginoms nebuvo lygių ir iš sužaistų 7 rungtynių dviejų dienų laikotarpyje įvairių santykių pasiekta 40-0 "Tauro" naudai. Plačiau apie šį turnyrą ir pokalbius su "Tauro" vadovais apie žolės riedulį bei kitus sportiškuosius reikalus Lietuvoje bus sekanti kartą.

Skautų veikla
• Užgeso dar viena žvaigždutė, kuri paliko didelę spragą ne tik skautų tarpe, bet ir mūsų visuomenėje. Tai dr. Vilijus Fidleris. Jis buvo pažadėjęs mūsų "Atgimimo" stovyklautojus praturtinti savo žiniomis, deja, negailėstingai mirtis pastojio jam kelią, o gerasis Dievulis pašaukė pas save. Toronto skautija ir "Atgimimo" stovyklautojai reiškia gilią užuojautą jo sūniui ir dukrai su šeimos ir visiemis artimiesiems.
• Skautų-ėjų stovyklos "Atgimimas" dalyviai po sėkmingos stovyklavimo savaitės visi sveiki sugrįžo į namus. M.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 86 doleriai visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

10 % už 90 dienų term. indėlius	10 1/4% už 6 mėnesių term. indėlius
10 1/2% už 1 m. term. indėlius	10 1/4% už 2 m. term. indėlius
10 1/4% už 3 m. term. indėlius	11 1/4% už 1 m. GIC mėn. palūk.
12 1/4% už 1 m. GIC invest. pažym.	11 3/4% už 2 m. GIC invest. pažym.
11 3/4% už 3 m. GIC invest. pažym.	9 1/2% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
12 1/4% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	11 3/4% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
11 3/4% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	9 1/2% už namų planą - OHOSP (variable rate)
8 1/2% už taupymo sąskaitą	10 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo 13 3/4% už nekiliojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	1 metų 14 %
2 metų 14 %	3 metų 14 %
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu	1, 2 ar 3 metų 13 % (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.	

AKTYVAI virš 77 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, keliolikius čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.
Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION
1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonai (Toronto linijos):
416-773-6480, 416-773-3779
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renowned realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897
232-2322
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC. REALTOR
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Canadian European Export Import Co. Siunčiame siuntinius

Į Lietuvą, Estiją, Latviją, Gudiją, Ukrainą

Siuntiniai siunčiami supakuoti pačių siuntėjų ne mažesni kaip 5 kg.
Taip pat turime mūsų bendrovės paruoštų siuntinių.
Parduodame automobilius visoje Rusijoje.
Persiunčiame pinigų tiesiogiai jūsų norimam asmeniui.
Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą (\$121.50 trims mėnesiams).
Parūpiname iškvietus norintiems aplankyti Kanadą.
Parūpiname vaizduojamas iš jūsų tėvynės (kraštų pažymėtų aukščiau).

404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860 Fax (416) 533-4910
Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. - 7 v.v.,
šeštadienį 10 v.r. - 5.30 v.p.p.

Mūsų patvirtinti prekybininkai
Kazan Overseas Parcels Big Win Center
83 Shanley St., Kitchener, Ont. 760 Brant St., Burlington, Ont.
Tel. (519) 743-7653 Tel. (416) 639-7547
Silesia Co., 37 Helles Ave., Welland, Ontario
Tel. (416) 734-4487

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES

1960 Ellesmere Road, Unit 6
Scarborough, Ontario M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES Į BALTIJOS VALSTYBES

- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš eilės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME

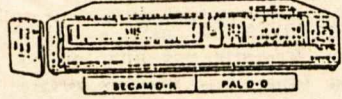
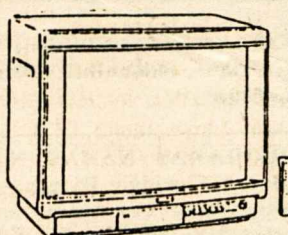
220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS

NAUDOJIMUI EUROPOJE-LITUVOJE

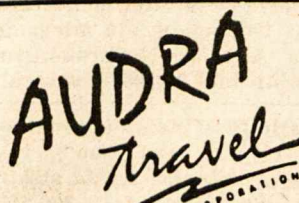
SONY NATIONAL PANASONIC

SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO
KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir
džiovinimo mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

SAVAITĖ EGZOTIŠKOJE
MEKSIKOJE
(Club Maeva - Manzanillo)
1991 m. vasario 18-25 d.d.

su Lietuvos gražuolėmis:

Miss LIETUVA ir Miss GRACIJA - Greta Bardavelyte,
Miss PUBLIKA ir Miss ELEGANCIJA - Jūratė Kunevičiūtė,
Miss FOTO - Jūratė Gužytė

Kaina - \$1139 kan. asmeniui (po du viename kambaryje).
Valstybiniai mokesčiai ir patarnavimai ekstra \$180 kan. asmeniui.
Kelionės kainą įskaityta: skridimai lėktuvu iš Toronto į Manzanillo ir atgal. Pervėžimai tarp orauosčio ir viešbučio. Maistas 3 kartus per dieną, pasirenkant restoranus. Visi gėrimai - vynas, alus bei kokteilai. Įvairūs vandens sportai ir jų pamokos (įskaitant vandens slidinėjimą, buriavimą, keliones valtimis). Teniso klubas, teniso klubas, jodinėjimas arkliais, tinklinis, krepšinis, aerobikos pratimai sausumoje ir vandenyje, šokių pamokos, ispanų kalbos pamokos, kiekvienos dienos bei vakaro pramogų programos, pastovios paslaugos.

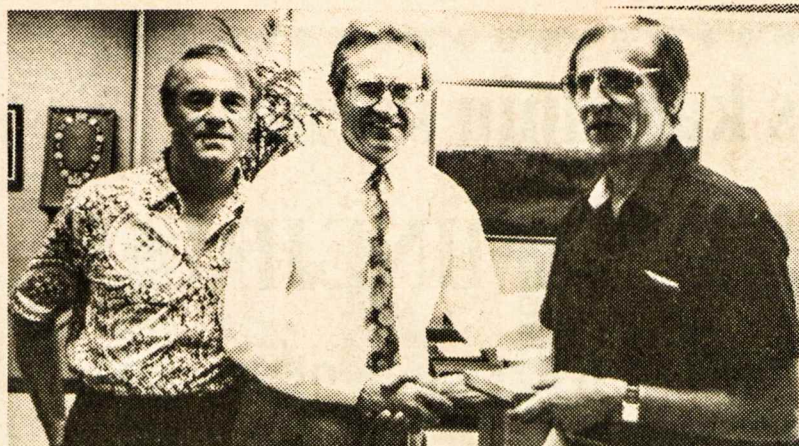
Lietuvos garbei bus rengiamas

LIETUVIŠKAS PRAMOGINIS VAKARAS,

kurio programą ruoš ir atliks visos trys Lietuvos gražuolės kartu su lietuviais, kurie vyks į šią linksmą daug pramogų žadančią kelionę. Tad kviečiame lietuvius ir Lietuvos vardą garsinti šiuo graži poilsio ir pramogų keliu.

Kadangi šis klubas labai populiarus ir vietų skaičius ribotas, prašome šiai kelionei užsiregistruoti iki rugsėjo 24 d. Rankpinigiai - \$250. Kelionei iš Toronto vadovaus Andrius

Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje:
2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

JUOZAS NOCIUS - Vilniaus tarybos teisėtvarkos komisijos pirmininkas (dešinėje), Toronto burmistras ART EGGETON ir Toronto miesto tarybos narys - TONY O'DONOHUE burmistro raštinėje

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

damos Kuwaitą ir jį prisijungdamos prie Irako. Jie taipgi užmiršta, kad Irakas įkaitais laiko kelis šimtus kanadiečių. Kanados įstatymai neleidžia gyventojams įsijungti kariuomenės užsienio valstybės, paskelbusios karą Kanadai arba jos sąjungininkams. Tokie kanadiečiai gali būti nubausti \$2.000 bauda arba dvejetainis metais kalėjimo. Reikalinga komplikuoja faktas, kad Irakas šiuo metu nėra paskelbęs karo nei Kanadai, nei jos sąjungininkams. Susimąstyti betgi verčia Irano prez. Saddamo Husseino paskelbtas ambasadų uždarymas Kuvaite, kanadiečių bei kitų užsieniečių pasilaikymas įkaitais ir jų sutelkimas prie karinių taikinių. Toronte yra keli tūkstančiai irakiečių. Logika diktuoja neįsileisti Kanadonų, kurie išvyks gelbėti kraują ir dujom grasinančio prez. Saddamo Husseino.

Kanados parlamento papildomus rinkimus Montrealio Laurier-Ste. Marie apylinkėje laimėjo separatistinio Kvebeko bloko atstovas G. Duceppas, darbo unių veikėjas. Kvebeko bloką Kanados parlamente, vadovaujamą buvusio ministro L. Bouchardo, sudaro iš konservatorių ir liberalų partijų pasitraukę parlamentariai, siekiantys nepriklausomybės Kvebeko provincijai. Jų eiles dabar iki aštuonių padidino papildomus rinkimus Montrealyje laimėjęs G. Duceppas, tapdamas pirmuoju į Kanados parlamentą išrinktu separatistu. Kiti Kvebeko bloko nariai buvo išrinkti kaip konservatorių ar liberalų atstovai, dabar pasitraukę iš tų partijų. G. Duceppas, pasiskelbęs Kvebeko bloko kandidatu, aiškiai siekė nepriklausomybės Kvebekui, puldamas anglišką Kanadą dėl Meech Lake sutarties atmetimo. Kvebeko bloko separatistas G. Duceppas rinkiminėje Laurier-Ste. Marie apylinkėje gavo 16.818 balsų, liberalas Denis Coderre

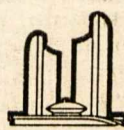
Toronto parama atskiriantis Lietuvos policijai

Toronto miesto tarybos nario Tony O'Donohue iniciatyva ir burmistro Art Eggleton tarpininkavimu, Toronto metro policijos komisija nutarė nemo-kamai perduoti Vilniaus savivaldybei policijos radijo ryšio aparatūrą. Ši aparatūra, nors ir vartota, labai reikalinga pradedamai steigti Lietuvos savivaldybių policijai. Aparatūros persiuntimu į Lietuvą ėmėsi pasirūpinti Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas A. Pacevičius. Tuo reikalu su pareigūnais kalbėjosi Juozas Nocius, Vilniaus tarybos teisėtvarkos komisijos pirmininkas, kuris svečiuojasi Toronte pas giminies. N.

Istas M. Breaugh, gavęs 11.559 balsus. Liberalė Cathy O'Flynn susilaukė 8.460 rėmėjų, konservatorius W. Longworth - tik 1.578. Šios apylinkės papildomi rinkimai turėjo net devynis kandidatus. Ir Montrealyje, ir Ošavoje konservatoriams teko paskutinė vieta pagrindinių partijų grupėje. Kanados parlamente konservatoriai dabar turi 159 atstovus, liberalai 79, NDP socialistai - 44, Kvebeko blokas su kitais parlamento nariais - 12. Tad ministerio pirm. B. Mulronio konservatoriams vis dar lieka pakankamai didelė 24 atstovų dauguma. V. Kst.

Paremkite "Tėviškes žibu-rius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi -

"TŽ" leidėjai

Toronto miestas

SVARBUS PRANEŠIMAS

Atmatos šį pirmadienį nebus išvežamos.

Toronto mieste rugsėjo 3 d., pirmadienį, Darbo dienos šventėje atmatos nebus išvežamos.

• Atmatos, kurios paprastai yra išvežamos pirmadieniais, bus išvežamos ketvirtadienį, rugsėjo 6 d.

• Mėlynųjų dėžių išvežimas bus trečiadienį, rugsėjo 5 d.

Prašome daryti visa, kad Torontas būtų švarus - atmatas išnešti nurodytomis dienomis. Niekada nedėti stiklų ar aštrių daiktų į plastikinius maišus. Prašome nevartoti parduotuvų maišelių vietoj plastikinių atmatų maišų.

Nicholas Vardin, P. Eng.,
viešųjų darbų viršininkas

Visiems Amerikos lietuviams - NAUJIENA!

Jūsų draugai ir šeima Lietuvoje kenčia maisto trūkumą. Padėkite dabar jiems, pripildydami jų tuščius šaldytuvus!

Nėra maito! Pristatymas nuo durų iki durų!

FOOD KIT # 1
(Imported foods)
\$152 including delivery

1. Imported Ham	1 lb.
2. Imported Sausage	2.2 lb.
3. Minicmeat	0.75 lb.
4. Frankfurters	1 lb.
5. Danish cheese	0.88 lb.
6. Beef stew	1.1 lb.
7. Meat in white sauce	1.1 lb.
8. Ground coffee or: Instant coffee	1.1 lb.
9. Condensed milk	0.44 lb.
10. Imported Tea	0.75 lb.
11. Cocoa	1.1 lb.
12. Dry spices	1 box
13. Imported chocolates	1 box
14. Chocolate-dipped zephyrs	1.1 lb.
15. Buckwheat or Spaghetti	2.2 lb.

ALSO AVAILABLE:

French medications
• Family health care kit \$109
• Kids' health care kit \$70
• Children's foods (kit) \$87
• Cars ("LADA") from \$5,600
• Refrigerators from \$500
• Health spa packages CALL.
• Condominiums CALL.
• Dishwashers from \$500
• Laundry machines from \$550
• Minitractors from \$2,000
• Other items CALL.

Pristatoma per penkias dienas Maskvos rajone ir per 15-20 dienų Lietuvoje bei kitur Sov. Sąjungoje.

ORDER FOR FOOD KIT # 1

Fill out, detach and mail to:

RUSSART-POSYLTORG
291 Geary Street, Suite 511
San Francisco, CA 94102

Enclosed please find my check (money order) # _____ dated _____
in the amount of \$152.00 x (qty) = _____ Please deliver (qty) FOOD KIT(S) # 1 as
per your ad to:

Beneficiary's full name _____
Street address, apt # _____
City, region, postal code _____

Sender's name: _____
Address: _____
Daytime phone # () _____ Signature: _____

Dėl užsakymų ir informacijos kreipkitės:

RUSSART-POSYLTORG
291 Geary Street, Suite 511
San Francisco, CA 94102
Tel.: (415) 781-6655; (415) 386-0180; (415) 752-5546

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

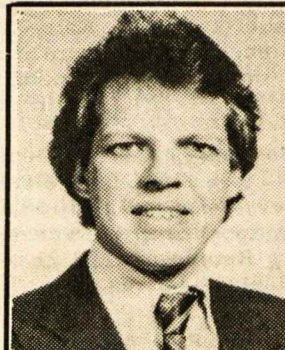
3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai - (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Toronte ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DRESERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTO

Anapilio žinios

— Rugpjūčio 25 d. lietuviškoje kapinėse palaidotas a.a. Vladas Geras, 78 m. amžiaus.

— Parapijos choras savo veiklos sezoną pradės rugsėjo 9, sekmadienį. Visi choristai ir norintieji į chorą įstoti prašomi rinktis tą dieną 10 v.r. repeticijai. Choras tą dieną jau giedos per 11 v.r. Mišių.

— Seselė Palmira, kuri ruošė mūsų mažuosius Pirmajai Komunijai ir Sutvirtinimo sakramentui, vadovybės perkeliama į Montrealį. Jos vieta užims vėl į mūsų tarpą atkelta seselė Loretta.

— Besiruošiančių Sutvirtinimo sakramentui pirmoji pamoka bus rugsėjo 2, ateinantį sekmadienį, po 11 v.r. Mišių klebonijos patalpose. Pamokas ves ses. Loretta.

— Šiais metais Pirmąjį Komuniją priėmusieji vaikučiai renkasi pokalbui su sesele Loretta rugsėjo 2, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių.

— Lietuvos kankinių šventė — mūsų parapijos atidai bus rugsėjo 23, sekmadienį. Bus prisimenamas ir pagerbiamas Anapilio įkūrėjas a.a. klebonas kun. Petras Ažubalis jo mirties dešimtyvių metinių progą. Šventėje dalyvaus vysk. P. Baltakis, OFM, ir teiks Sutvirtinimo sakramentą.

— Aukoj. Sv. Jono lietuvių kapinėms: \$50 — G. Dobbs.

— Mišios rugsėjo 2, sekmadienį, 9.30 v.r. už Manglicų mirusius, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 10 v.r. už a.a. Oną Riaubienę ir Teofilį Macijauską, 11 v.r. už a.a. Joną Valantiejų.

Išganytojo parapijos žinios

— Rugsėjo 2 d. pamaldos šventovėje 9.30 v.r. Tą dieną bus dalijamas biuletenis už rugsėjo mėnesį.

— Parapijos tarybos posėdis — rugsėjo 5 d., trečiadienį, 7.30 v.r. parapijos salėje.

— Rugpjūčio 18 d. susituko Darren Worth su Laurie Sturmaite.

— Palaidoti: a.a. E. Kencius, 85 m.; a.a. Petras Kairys, 87 m.; Emilis Jankus, 82 m.; ir Madė Preikšaitienė, 85 m.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukoj: \$100 — a.a. M. Preikšaitienės atminimui dukterys; \$50 — E. P. Lapinskai, iš viso statybos fonde yra \$177,704. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711. Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: K. L. Balaikiai, R. Girdvainytė, G. Karosas, N. Vaitiekūnaitė-Kereševičienė, A. Niekienė, R. Vaitiekūnas iš Vilniaus; R. Gričienė, J. Mačiulis iš Palangos; R. Petrikaitė, G. Petrikas iš Panevėžio; J. Paurienė iš Kauno; A. Satkevičius iš Anykščių; S. Borkertas iš Virbalio; Alf. Vaičiūnas iš Ukmergės; L. Z. Kačinskai, A. Zorkienė iš A. Kamenės; A. Michelevičiūtė iš Vašingtono, D.C.; P.T. Pargauskai iš Delhi; K. Satkevičius iš Otavos.

— LN valdyba, norėdama suteikti daugiau informacijos apie LN veiklą ir palaikyti artimesnius ryšius su nariais, įvedė valdybos narių budėjimą sekmadienio popietėse. Rugpjūčio 26 d. budėjo Juozas Norkus, rugsėjo 2 d. budėdys Balys Savickas, rugsėjo 9 d. — Edmundas Pamataitis.

— LN valdybos posėdis — rugsėjo 6, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Skaitytajams pagėdaujant, LN biblioteka bus perkeliama iš trečio aukšto į skaityklą pirmame aukšte, priešais seklyčią. Tam tikslui yra paruoštos lentynos ir tikimasi, kad 2-ųjų savaitę eigoje visos knygos bus perkeltos. Skaitytajams nebereikės laiptuoti laiptais.

— Svetainėje "Lokys" daromi pagerinimai: nupirktą mikroelektroninę plytelę, antras televizorius. Artimoje ateityje bus attrauktos gelumbe sofas ir atramos. Numatoma išleisti \$10.000.

— Rugsėjo 23, sekmadienį, 2.30 v.p.p. LN įvyks dr. Birutės Šlenytės paskaita "Dantų gydymas Lietuvoje ir galima išeivių pagalba". Rengia — LN kultūros komisija.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo
bei pardavimo
bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

- Patarnauja lietuvių kalba.
- Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

**Pirkite namus
geresnei savo atečiai**

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos choras pradės giedojimą 11.30 v.r. Mišių metu rugsėjo 9 d. Pirmą repeticiją įvyks rugsėjo 6, ketvirtadienį, 7 v.v. muzikos studijoje. Chorui vadovaus muz. D. Viskontienė, akompanuos D. Radtkienė. Kviečiame jaunus ir senus, kurie tik nori ir gali giedoti. Įsijungti į parapijos chorą. Šiais metais yra numatytas choro dalyvavimas prieškalėdiniame koncerte kartu su "Volunge", oratorijos atlikimas prieš Bernielio Mišias Kalėdų naktį, dalyvavimas dainų šventėje Čikagoje gegužės mėnesį. Choro valdybą, kuriai pirmininkauja Alf. Juozapavičius, sudaro K. Kaminskas, A. Kairienė, J. Nešukaitis ir V. Siminkevičienė.

— Rugpjūčio 21 d. palaidotas a.a. Alfonsas Geldutis, 66 m.

— Pakrikštyta Kate-Elizabeth, Ann (Mackela) ir Dave Atkinson dukrelė.

— Dailininko Alfonso Dargio paroda įvyks parapijos Parodų salėje rugsėjo 22-23 d.d. Parodą globoja parapijos tarybos visuomeninė sekcija, kuriai pirmininkauja L. Nakrošienė.

— Parapijai aukoj: \$1,000 — Adelė Šapokienė-Sudikienė testamentu; \$300 — A. Balnis ir šeima; \$250 — E. Geldutienė; \$200 — L. G. Matukai; \$50 — Z. Barančiukas, V. S. Liutimos, J. O. Gustainiai, K. Dulevičius; "Caritas": \$30 — J. M. Morkūnai, a.a. T. Balnienės atminimui; Klierikų fondai: \$20 — T. Murauskienė; Šiaulių "Tauro" žolės riedulio komandos išlaidoms padengti: \$100 — dr. J. ir dr. M. Uleckai.

— Mišios rugsėjo 2, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Vytautą Vaičiūną, 9.20 v.r. — už a.a. S. Linį, 10.15 v.r. — už a.a. Olgą Prancūnienę, a.a. Petrą Razonovą, 11.30 v.r. — prašant Lietuvai laisvės.

A.a. Vilias Fidlerio prisiminimui A. ir E. Miklovačiai "Tėviškės žiburiams" aukoj \$50.

A.a. Alfonso Geldučio atminimui E. ir I. Macerinskai "Tėviškės žiburiams" aukoj \$20.

A.a. Teresės Balnienės atminimui dr. Aleksas ir Aldona Valadkos "Tėviškės žiburiams" aukoj \$25.

A.a. Teresės Balnienės atminimui vietoj gėlių dr. Aleksas ir Aldona Valadkos "Tėviškės žiburiams" aukoj \$25.

A.a. Broniaus Milašiaus prisiminimui su užuojauta artimiesiems Kanados lietuvių fondui aukoj: \$30 Katerina Meškauskienė; \$20 — J. A. Asmenavičiai, J. E. Bajoraičiai, P. Žulys, "xx", M. D. Jonikiai, P. Kanopa, J. A. Skaisčiai, Alf. Alsbergis, J. G. Krištolačiai, P. Z. Sakalai, L. E. Klevai, P. Sidlauskas, J. L. Stungevičiai, E. V. Bilevičiai; \$10 — J. Deveikis, V. Bartininkas.

Nuoširdus ačiū.

KLF

Inf. Viktoras Ašmenskas iš Lietuvos, lydimas torontiečio Zigm. Rimšos, lankėsi "Tėviškės žiburiuose", paliko spausdintos informacijos apie paraskaitą Lietuvoje ir papasakojo, kaip šioji sporto šaka išpopuliarėjusi ir kas toliau planuojama daryti. V. Ašmenskas yra masinio parašutizmo pradininkas Lietuvoje, kaip ir daugelis iškentę kalnima ir sibirinę tremtį, grįžę tėvynėn vėl uoliai reiškiąsi Lietuvos aeroklube, kuriame eina atsakingojo sekretoriaus pareigas.

Reigas universiteto radio stotis CIUT 8.9.5 FM aštuonis kartus duos estų, latvių ir lietuvių muziką "Baltic Sound Waves" per pasaulinės muzikos programą — "The World of Music Show". Bus transliuojama seniausia ir naujausia baltiečių muzika, niekad negirdėta Š. Amerikoje, vieną valandą antradieniais, pradedant rugpjūčio 28 d., 11 v.p.p. Info-esto informacijos atstovai Alan Teder ir Kalle Naelapea parinks muziką ir atliks paaiškinimus. Dėl informacijos skambinti Kalle Naelapea tel. 463-0503. Inf.

Atitaisymai. Kanados lietuvių fondo pranešime "TŽ" 33-34 nr. buvo paskelbta, kad atvykusiems iš Lietuvos trims ekonomistams pagilinti žinias Toronto Yorko universitete buvo paskirta po \$2000, turėjo būti — \$200. Tame pačiame "TŽ" nr. 3 psl. straipsnyje "Popiežiaus lietuviškos kilmės ieškant" vietoje kun. Vyt. Bagdonavičiaus, MIC, turėjo būti Bagdonavičius, o 3 psl. po nuotrauka A. Juoda — A. Juodvalkis.

Lietuvos kankinių šventė ir

klebono kun. Petro Ažubalio
10 metų mirties sukakties

MINĖJIMAS

įvyks 1990 m. rugsėjo 23, sekmadienį, Anapilyje

*Programoje: 3.00 v.p.p. — religinis koncertas ir velionies klebono prisiminimai
Mišios Lietuvos kankinių šventovėje, Sutvirtinimo sakramento teikimas
5.00 v.p.p. — vaišės Anapilio salėje*

Bilietai į vaišės platinami Anapilyje sekmadieniais arba kreiptis

į R. Celejewską tel. 231-8832.

Maloniai kviečia visus dalyvauti — Anapilio parapijos taryba

TORONTO MAIRONIO MOKYKLA mokslo metus pradės rugsėjo 22 d. naujose Our Lady of Peace katalikų mokyklos patalpose, 70 Mattice Ave, Bloor ir Kipling rajone. Pamokos prasidės 9.15 v.r. ir baigsis 11 v.r. Naujų mokinių registracija vyks tuo pačiu laiku. Smulkesnę informaciją galima gauti pas vedėją G. Paulionienę tel. 249-1305.

Lietuvių pensininkų klubo valdyba rugsėjo 26, trečiadienį, rengia išvyką į menonitų vietas St. Jacobs ir Elmira miestelių apylinkėse. Bus aplankytas ir Kichenerio turgus. Išvykstama 9 v.r. Informacijos reikalui skambinti S. Dervinienei tel. 767-5518, P. Juteliui tel. 766-6019, O. Kondrotienei tel. 766-6437. Inf.

Kanados etninės spaudos taryba (Etnic Press Council of Canada) rugsėjo 2 d. nuo 11 v.r. iki 1 v.p.p. ruošia 13-tą etninės spaudos festivalį Ontario Place — Molson Waterfall Showplace vietovėje.

"Fraser Forum" žurnalas liepos mėnesio laidoje išspausdino Lietuvos generalinio konsulo Kanadai Hario Lapo kalbą, pasakytą 300 verslininkų bei bendrovių direktorių suvyme, Royal York viešbutyje Toronto. Konsulas savo kalboje apžvelgė Lietuvos politinę bei ekonominę padėtį. Jis puoselėjo mintį, kad Lietuva galėtų tapti HongKongu Kanados prekybininkams, ieškant rinkos Sov. Sąjungoje.

Fraser institutas yra nepriklausoma Kanados ekonominės, socialinių tyrimų bei mokslo organizacija. Jos tikslas — kaupti visuomenės dėmesį į varžybines rinkos vaidmenį, keliant kanadiečių ekonominę gerovę. K.

Kanadiečių institutas Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos studijoms kviečia atsilankyti į diskusinius pranešimus rugsėjo 14, penktadienį, 7.30 v.v. Standford Fleming Bldg. U of T, kambarys 1105. Tema: "Sovietų Sąjunga kanadiečių akimis žiūrint". Kalbės parlamento narys Dennis Mills, Waterloo universiteto ekonominių mokslų prof. dr. John H. Hotson ir šio studijų instituto pirmininkas dr. Roman Fin. Visi kalbėtojai yra dalyvavę dviejose šių metų studijiniuose renginiuose Maskvoje. Įėjimas — prašoma auka. Dėl platesnių informacijų skambinti: 488-9058 arba 250-0269.

Išsteigtas muziejus

Šiais metais Kaune, orausčio rajone, įsteigtas Lietuvos technikos muziejus. Čia šiuo metu ruošiamą aviacijos parodą. Muziejus renka medžiagą apie Lietuvos bei išeivijos inžinierius ir aviatorius. Mus domina dokumentai, nuotraukos, spauda, senosios technikos pavyzdžiai. Steigiama muziejaus biblioteka, kuriai reikalingi enciklopediniai leidiniai, monografijos, memuarai ir kita literatūra lietuvių bei kitomis kalbomis.

Norintieji užmegzti ryšius su šiuo muziejumi, gali rašyti jo direktoriui Algirdui Gamziui šiuo adresu: Lietuva, 233005, Kaunas, Kapsų 104.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Lietuvių šeimos koncerte 1990. VIII. 7 dainuoja Audra Liupkevičiūtė ir Irenos ir Vytauto Pečiulių dukrelė Vilija. Ntr. Stp. Varankos

Juodojo kaspino dienos demonstracija Toronto rotušės aikštėje rugpjūčio 23 d., siauresnė dalyvių gausa, negu prieš tai buvusios, bet įspūdinga plevėsuojančių vėliavų ir komunizmą smerkiančių plakatų margumynu, per pusantros valandos atliko visą numatytą programą. Susirinkusius pasveikino burmistras Art Eggleton, meldėsi giedodamas afganistaniečių atstovas, pristatė svečiai ir bendruomenių pareigūnai. Lietuviams atstovavo konsulas H. Lapas, KLB krašto valdybos vicepir. H. Stepaitis, Toronto apylinkės valdybos narys A. Vaičiūnas. Kalbėtojai priminė komunistinės sistemos pavergtį šalių kovas dėl laisvės ir pasiūlydė, kad per pastaruosius metus tą kovą jau esančios laimėjusios kono visos Rytų Europos šalys. Gyventojų skaičiais buvo išvardintos visos šalys, įskaitant ir milžinišką Kiniją, kurios dar slegiamas komunizmo, kurios laisvė, kaip Baltijos kraštai, ir kurioms nesą dar jokios vilties, kaip Albanija. Stiprus pabrėžimas, tarsi vedamoji demonstracijos mintis buvo: nepamiršime ir niekada nepasiduosime.

Lietuvių vėliavų ir plakatų buvo gausiausia. Nemažai ir estų — plevėsavo išsidėsčiusios tarp lenkų, latvių, ukrainiečių, vengrų, rumunų, suomių, kubiečių...

Reikšminga, kad čia pat buvo primintas lietuvių susitikimas prie sienos su lenkais ties Lazdijais, susirinkusiems pranešta apie šv. Mišias ir degančius laužus Lietuvoje, paminint 51-uosius Molotovo-Ribbentropo gėdingo sandorio metus. S.

Rimas Kriaučiūnas nori užmegzti ryšius su išeivijos lietuviams. Galėtų pasikviesti atostogų į Lietuvą, parūpinti butą ir transportą. Turi nuosavą namą. Adresas: R. Kriaučiūnas, 235250 Pasvalys, Šv. Lios 25, tel. 50500 (kodas 8271), Lietuva.

Lietuvos olimpinis komitetas

ir Aeroklubas 1991 m. organizuoja pasaulio lietuvių aviacijos sporto šakų (aukštojo pilotų, sklandymo, parašiutų, skraidyklų, oro balionų, aviamodelių) varžybas, kurios vyks Kauno, Prienų ir Vilniaus orausčiuose.

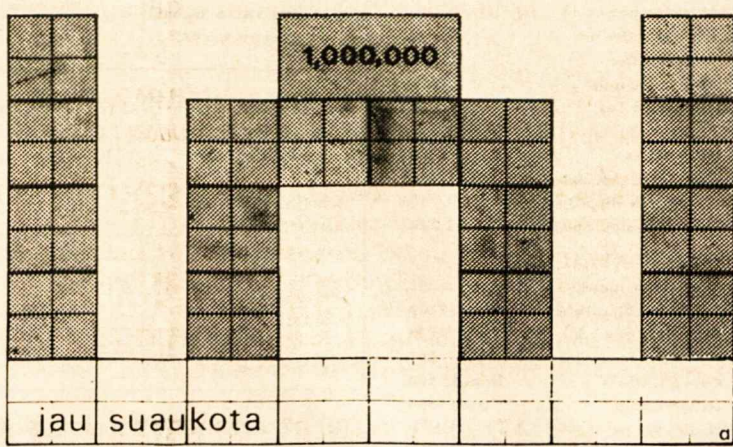
Lietuvos Aeroklubas nemokamai aprūpina dalyvius skraidymo technika, maistu ir nakvyne.

Smulkesnių žinių teikia Lietuvos aeroklubas Vilniuje, 232009 J. Basanavičiaus g-vė 22/2-2, Vilnius, Lietuva, arba jo įgaliotinis Giliaras Urbosnas, Apt. 900, 1700 Bloor Str. W., Toronto, Ont., M6P 4C3, Canada.

Kanados Lietuvių Bendruomenės raštinei Toronte reikalinga sekretorė-rius.

Pareiškimą siųsti KLB raštinei: 1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 arba palikti KLB centre, 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 iki rugsėjo 15 d.

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar
jau atidavei savo dalį?

MONTREAL

Tautos šventės minėjimas yra rengiamas rugsėjo 9 d. AV parapijos salėje. Meninę programą atliks "Armonikos" ansamblio vadovas S. Liupkevičius su dukrom Audra ir Ugnė. Šiuo metu ši grupė lankosi Kanadoje.

Poeto Raymondo Filipavičiaus ir Patricia A. R. Csank sutuoktuvės palaimino kun. Jonas Kubilius AV šventovėje. Vestuvinės vaišės vyko vengrų svetainėje.

Vedyboms ruošiasi Karla E. Grudytė su torontiešiu Dariumi J. Kupilinsku.

Gaila ir muz. Aleksandras Stankevičiai susilaukė antro kūdikio — dukrelės.

A.a. Bronius Mozūras, gyvenęs St. Laurent, Que., mirė rugpjūčio 4 d.

A.a. Marija Valašimienė (Sprauskaitė), 90 metų amžiaus, mirė

rugpjūčio 5 d. Palaidota iš AV šventovės Notre Dame des Neiges kapinėse.

A.a. Veronika Effertienė, 88 metų amžiaus, mirė rugpjūčio 7 d. Palaidota iš AV šventovės.

A.a. Kazys Mažeika, 69 metų amžiaus, mirė rugpjūčio 12 d. Palaidotas iš AV šventovės Longueuil, Que., kapinėse. Liūdi seserys Anastazija Tamošaitienė, Aldona Veselkienė ir kiti artimieji.

A.a. Vladas Blažys, 79 metų amžiaus, mirė rugpjūčio 14 d. Gyveno Laval West, Que., ten ir palaidotas.

A.a. Paulina Norkienė (Skerytė), 75 metų amžiaus, mirė rugpjūčio 16 d. Palaidota iš šv. Kazimiero šventovės šv. Pranciškaus asyžiečių kapinėse rugpjūčio 18 d. Liūdi du sūnūs ir duktė bei daugelis artimųjų. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Montrealio lietuvių
kredito kooperatyvas **"LITAS"**
valdyba praneša,
kad nuo 1990 metų rugsėjo 4 dienos,
BRONIUI NIEDVARUI išėjus į pensiją, "Lito" vedėjo
pareigas perims **BRUNO BULOTA**.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	12 1/4%	Taupymo — special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	6 1/2%
1 metų	11 1/4%	Taupymo — kasdienes	6 1/4%
180 d. - 364 d.	11 %	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	11 %	RRIF — RRSP — term.	12 1/2%
60 d. - 119 d.	10 1/2%	RRIF — RRSP — taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10 1/2%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 13 3/4%, asmenines — nuo 13 3/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KEPA TORTUS — "napoleonus" atvykusi moteris iš Lietuvos. Skambinti Vidai tel. 533-0613 Toronto.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnis kiekis pristat. į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne

R. PUKŠTYS, TRANSPAK savininkas praneša, kad vėl vyksta į Lietuvą ir sąžiningai tarpininkaus pervežant PINIGUS, tvarkant PALIKIMUS, perkant AUTOMOBILIUS. Atsiskaitymas iki rugsėjo 15 dienos. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, USA. Tel. 1-312-436-7772.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniškai paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronto.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėm, krikštynom, laidotuovėm, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiušienei tel. (416) 626-5184.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"

meniškai riša
knygas bei žurnalus

A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416) 625-2412

MOTERIS IŠ LIETUVOS gali prižiūrėti vaikus. Skambinti vakarais tel. 536-0805.

PARDUODAMAS NAMAS North Palm Beach, Floridoje. Dvieju aukštų, 3 miegamųjų, 24 valandų apsaula, vertas \$185,000. Kaina —